

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

సోమ వారం, మార్చి 7, 2011
పథ్యాల్ప సమావేశము, సంపుటము II, నంబరు. 5
వికృతి నామ సం. మాఘ బ. 3

MONDAY, THE 7TH MARCH, 2011

FOURTEENTH SESSION, VOLUME II, NO. 5

16 PHALGUNA, 1932 S.E.

*****

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రథాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రవర్తి
డప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహా మృద్గ జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ గిడుగు రుద్రరాజు శ్రీ ఎస్. జగదీశ్వర్ రెడ్డి శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణరెడ్డి శ్రీ చుక్కా రామయ్య
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారామ్
అధికారి కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యాసందం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ కె. నుబ్రాష్ చంద్రబోస్ శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
ప్రత్యేక అధికారి	:	శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ మహామృద్గ జీవీరుద్దిన్ శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమై శ్రీమతి బి. సరసమై శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎం.వి.యున్. బాపిరాజు శ్రీ జె. రామలింగేశ్వర రావు శ్రీ ఎల్. తిరుమల రావు శ్రీ కలవచెర్ల వెంకటేశ్వర రావు శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు శ్రీ హాచ్.ఎ. పథ్సి శ్రీ వి. రమేష్ కుమార్
చీఫ్ మార్కెట్	:	శ్రీ సిహాచ్.వి. చెట్టి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి పోరంకి శివదీక్ష

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

నోమ వారం, మార్చి 7, 2011

పిషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమం :

విషయం : వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి.

2. ప్రకటన.

3. సక్షత్తపు గుర్తు గల ప్రశ్నలు - వాగ్రమయ సమాధానాలు.

4. ధరల పెరుగుదలపై లఘు చర్చ.

* * * * *

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు
2011, మార్చి 7వ తేది, శెము వారం
పథ్యాలవ సమావేశపు పదకొండప రోజు

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ అధ్యక్షులు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

* * *

(సభ సమావేశమవగానే ప్రతిష్ఠ సభ్యులు తమ ఎడ్జర్జుమెంట్ మోషన్లను చర్చకు చేపట్టవలసిందిగా కోరుతూ తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలుచున్నారు.)

MR. CHAIRMAN: Now, Question Hour.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం) : అధ్యక్ష, ఒక వాయిదా తీర్మానాన్ని ఇచ్చాను. With your permission, I may be permitted, నేను తెలియజేస్తాను. విశాఖపట్టణం అర్బ్ డెవలప్మెంట్ అథాట్ క్రింద విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని భీమిలి దగ్గర నిలుపైన ప్రభుత్వ భూములున్నాయి. ఆ భూముల నుండి ఇందిరా గాంధీ జూ పార్క్ కోసం 50 ఎకరాలను కేటాయించారు. అక్కడున్న సముద్ర తీర ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసి, పర్యాటక కేంద్రంగా తీర్పిదిద్దడానికి జూ పార్క్ కోసం కేటాయించిన భూముల నుండి రూ.250 కోట్లు నిలుపైన దాదాపు 10 ఎకరాల భూమిని డాల్ఫీన్ అనే ప్రయావేట్ సంస్కృతుల్లిజకు ఇవ్వడానికి అవసరమైన రెకమండేషన్సు ఈ ప్రభుత్వం చేసింది. ఎవరికో ప్రయావేటు వ్యక్తికి నిలుపైన ప్రభుత్వ భూమిని ధారాదత్తం చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడమనేది అన్నాయం. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను, ప్రజల ప్రయోజనాలను రష్ట్రం చేయడానికి శీసుకోపలసిన చర్యలు స్వీచ్ఛ మార్గంలో ఉండటానికి వీలుగా చర్యకు అవకాశం ఇవ్వమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Sir, I am not allowing. Please come with different motion under Rule 70 then only I will consider. ఇది వాయిదా తీర్మానం క్రింద ఎలా వస్తుంది?

MR. CHAIRMAN: Now, Question Hour.

The first adjournment motion notice given by Sri Puvvada Nageswara Rao Garu and others regarding the need to discuss about the allotment of 56 Acres of Government Land worth 250 Crores of Rupees to Private Influential persons on the pretext of Tourism Development is disallowed.

The second and the last adjournment motion notice given by Sri Cherupally Seetha Ramulu Garu regarding the need to discuss about the Non-Implementation of Assurances given by the Government pertaining to the Gram Sevaks in the year 2009 and to increase salary to Rs.5,000/- and D.A. to Rs.100/- is disallowed.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు (సల్వోండ) : అధ్యక్షా, గ్రామ సేవకుల నమస్కలు అపరిష్కృతంగా ఉన్నాయి. 2009 వ సంవత్సరంలో గ్రామ సేవకులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సమై చేసినపుడు ప్రభుత్వం వారితో చేసుకున్న ఒప్పందం అమలు జరుగక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కేవలం వారికి గౌరవ వేతనంగా ఇచ్చే రూ.1700ల జీతంతో ఈరోజుల్లో ఏ విధంగా బ్రతకాలి? కనీస వేతనాల చట్టం అమలు జరగడం లేదు. గ్రామ సేవకులుగా పని చేస్తున్న వారిలో ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీఎసీ, మైనార్టీలకు చెందిన పేదవారే అధికంగా ఉన్నారు. ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందం అమలు చేయకపోవడమనేది చాలా అన్యాయం. ఆ ఒప్పందాన్ని తక్షణమే అమలు చేయాలిన అవసరం ఉంది. వాళ్ళ ఉద్యోగాలను క్రమబద్ధికరించాలి. కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అమలు చేయాలి. వాళ్ళ చేసేది పొర్ట్‌ట్రోం ఉద్యోగాన్ని 24 గంటలు సేవ చేయవలసి వస్తోంది. ఇది చాలా అన్యాయం. అందువలన వారు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అన్ని కలెక్టర్ కార్యాలయాలను ముట్టడించే కార్యక్రమాన్ని పెట్టుకున్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమం సడుస్తోంది. వారి సమస్యలను సత్యరమే పరిష్కరించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, వాయిదా తీర్మానం ఇస్సడం జరిగింది.

MR. CHAIRMAN: Sir, I am not allowing. You come with any short notice. There are number of questions in your name. What do you say, did you raise? It's alright you please put one short notice.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, రూలు 70 ఫ్రిండ, 311 ఫ్రింద ఇస్ట్రీ చర్చకు రావడం లేదు.

MR. CHAIRMAN: One short announcement to be made.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that an orientation programme on the utilization of Laptop Computers to be provided to all the Hon'ble Members of the Legislature is being organized in the Committee Hall No. 3 of the Assembly Building from 7th March 2011. Today at 11.30 A.M i.e., on 07.03.11, all the Hon'ble Members are requested to attend the programme without fail.

(ట్రైజరీ బెంచెన్ నుండి హర్షాద్వానాలు)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ : అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించి అవసరమైన నిధులను ఆర్థిక శాఖా మాత్రయలు మంజూరు వేశారు.

MR. CHAIRMAN: Always he will be ready. He is also attending the meeting at 11.30 A.M. No problem, we will take care of it.

MR. CHAIRMAN: Now, Question Hour.

అనాధ విద్యార్థుల స్వాత్మ అణిష్టలో కుల ధృవీకరణ పత్రాలు

LCQ No. 5307 (71)

SRI Kapilavai Dileep Kumar

Will the Minister for Indira Kranthi Patham, Women Development, Child Welfare & Disabled Welfare be pleased to state:

- a) Whether it is a fact that orphans are being asked to produce caste and Other certificates in educational and other institutions for admissions; and
- b) If so, the steps being taken in the matter?

**MINISTER FOR WOMEN, CHILDREN, DISABLED & SENIOR CITIZENS (JJ)
(SMT V. SUNITHA LAXMA REDDY)**

- a) Yes Sir.
- b) The Government have issued orders vide G.O. Ms. No. 34, WDCW & DW (DW.A1) Department, Dt.27.09.2008 extending all the benefits like enhanced Post-Matric Scholarships and reimbursement of fees etc., to complete orphans whose caste is not known on par with Scheduled Castes with effect from the year 2008-2009 and also issued certain guidelines thereon. The Government have also issued orders in G.O. Ms. No. 47, WD W & DW (JJ) Department, Dt.31.08.2010 extending the benefits of reservation to orphans i.e., upto 3% of the seats for orphans in the age appropriate class in Residential Institutions of Tribal Welfare, Social Welfare, B.C Welfare Minorities welfare and A.P., Residential Educational Institutional Society and also issued certain guide lines to issue orphans certificate.

డా. కె. నాగేశ్వర్ (మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్) : అధ్యక్షా, అవునని మంత్రి గారే సమాధానం చెప్పారు. ఇటీవల స్వచ్ఛంద సంస్థలన్నీ కలిసి ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో, సార్, మీకు ధృవీకరణ పత్రం ఉంది కాబట్టి సిమ్ కార్డు కొనుక్కేగాలిగారు. ఏ గుర్తింపు కార్డు లేని మేము సిమ్ కార్డు కొనుక్కేవాలంటే ఏమి చేయమంటారని బహిరంగంగానే ఒక మంత్రి గారి ఎదుట వాళ్ళ అడగడం జరిగింది. అనాధ బిడ్డలను కూడా కుల ధృవీకరణ పత్రం తీసుకురమ్మని లేక నివాస ప్రాంతం ధృవీకరణ తీసుకురమ్మని అడుగుతున్నారు. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలు క్రింది స్థాయిలో ఎక్కుడా అమలు కావడం లేదు. ఈ మార్గదర్శక సూత్రాలపై అధికారులకు అవగాహన ఉండడం లేదు. అనాధబిడ్డల బాధ్యతలను చూస్తున్న స్వచ్ఛంద సంస్థలలో మంత్రి గారు ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తే అనేక ఉదాహరణలు తెలియజేస్తాము. ఈ మధ్య కాలంలో అనాధ బిడ్డలతో మంత్రి గారు ఎప్పుడైనా సమావేశం అయ్యారా అని అడుగుతున్నాను. మంత్రి గారేమో సమాధానంలో అవునండి అని అన్నారు. ఒకేశ సమావేశమైతే వాళ్ళ ఇబ్బందుల గురించి మంత్రి గారితో ఏమైనా చెప్పారా?

చెప్పలేదా? ఇంతవరకు ఇటువంటి సమావేశం జరగకపోతే ఎందుకు జరగలేదో, ఎప్పుడు జరుపుతారో తెలియజేయమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఎస్. లక్ష్మిరావు (కృష్ణా, గుంటూరు) : అధ్యక్షా, మార్గదర్శక సూత్రాలు జారీ చేశామని మంత్రి గారు సమాధానంలో చెప్పారు. ఆ మార్గదర్శక సూత్రాల కాపీలను సభకు అందించవసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. రెండు, అనాథ పిల్లలకు వారి తల్లిదండ్రులు ఎవరో తెలియకపోయినా, స్కూల్ యాజమాన్యం తల్లిదండ్రుల పేర్ల గురించి, కులం గురించి ఇంస్టిచ్యూట్ చేయడం చాలా సందర్భాలలో చూశాను. అందువల్ల, అనాథ పిల్లలకు ఆ రకమైన నిబంధనలు లేకుండా తొలగించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ని. సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి (రామాయంపేట) : అధ్యక్షా, డా. కె. నాగేశ్వర్ గారు మాట్లాడుతూ, అనాథ పిల్లలతో మంత్రి గారు సమావేశం కావడం జరిగిందా అని అడిగారు. కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు, ఆర్పు స్వాడెంట్స్ హోంల నుండి కొంతమంది వచ్చి కలిసిన సందర్భంగా, వారితో మీ కోసం ప్రభుత్వం జీ.వీఎం.ఎస్.నెం. 34, 47 లను అమలులోకి తీసుకువచ్చిందని ఇప్పటికే క్లియర్గా చెప్పడం జరిగింది. అన్ని జిల్లా కలెక్టర్లకు, ప్రాజెక్ట్ డైరక్టర్లకు ఒక సర్క్యూలర్సు కూడా డిపార్ట్మెంట్ నుండి ఇప్పడం జరిగింది. ముఖ్యంగా, సీడీఎస్ ద్వారా ధృవీకరణ పత్రం తీసుకోవాలనే విషయం వారికి తెలియకపోవడం వల్ల ఇటువంటి సమస్యలు వస్తున్నాయి. అనాథ పిల్లల కోసం అన్ని జిల్లా కలెక్టర్లకు, ప్రాజెక్ట్ డైరక్టర్లకు మరల సర్క్యూలర్ జారీ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా, నాన్-గపర్చుమెంటల్ అర్ధాజ్ఞేపస్స నడుపుతున్న సంస్థలలో ఇటువంటి సమస్య వస్తుంది కాబట్టి, ఇటీవల జరిగిన ప్రాజెక్ట్ డైరక్ట సమావేశంలో గైడ్లెన్స్‌తో కూడిన బీవోలను క్లియర్గా వారికి ఇప్పడం జరిగింది. ఇన్స్టిట్యూషన్స్కు ఇచ్చిన ప్రాఫార్మా ప్రకారం, ఇన్స్టిట్యూషన్స్ హాస్పిట్ నింపి సీడీఎస్కు ఇచ్చినట్లయితే, సంబంధిత సీడీఎస్, స్టాఫినిక ఎం.ఆర్.ఎస్., ఎం.పి.డి.ఎస్., ముగ్గురు కలిసి పరిశీలించి స్టోఫింట్ ఇప్పడం జరుగుతుంది. కులం లేని వాళ్ళగా (కాష్ట లెన్స్‌గా) డిక్సెర్ చేస్తూ, వారికి ఒక అవకాశం కల్పించడం జరుగుతేంది.

ఉ.10.10

కాష్ట తెలియనటువంటి వారు ఎవరైనా పుంటే, వారిని అనాథలుగా డిక్సెర్ చేస్తూ సర్టిఫై చేయడం జరుగుతుంది. దీనివల్ల వారికి కాలేజీలలో లేదా ఎడ్యూకేషన్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ లో ఫీజు రియంబెర్స్‌మెంటు కానీ, స్కూలర్ పిస్సు కానీ వచ్చే విధంగా ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది. సభ్యులు లక్ష్మిరావుగారు అడిగినట్లుగా ఈ రెండు జి.బి.కాఫీలను వారికందించడం జరుగుతుంది. దీని పైన కొంత అవగాహన రావలసిన అవసరం ఉంది. ఖచ్చితంగా దీనిపైన ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బోడుకుంటి పెంకటేశ్వరర్లు(హైదరాబాద్) అధ్యక్షా, ఒక అనాథ బిడ్డ, తను అనాథ అని సర్టిఫికేట్లు కావాలంటే మంత్రి గారి సమాధానం ప్రకారంగా, సి.డి.పి.బి, ఎం.డి.బి, ఎం.ఆర్.బి ఈ ముగ్గురు వెరిఫై చేసి సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వాలా? కనీసం ఇంత ఆవేదన లేదు, ఒక్కసారి ఆలోచించండి, అనాథ బిడ్డల్ని ముగ్గురు అఫీసర్ల చుట్టూ తీపుతారా? ఇది న్యాయమా. మీరోక పరిశ్రమ పెట్టాలంటే సింగిల్ విండ్ పెడతారు. పోరిణామిక వేత్తకు కావలసిన అన్ని సర్టిఫికేట్లు ప్రభుత్వమే తెప్పించి పెడుతుంది. ఒక అనాథ బిడ్డకు సింగిల్ విండ్ పెట్టలేరా.

ముగ్గురు అధికారుల చుట్టూ అనాధ బిడ్డలు తిరగాలా. ఎన్నిరోజులు తిరగాలి? ఎన్ని చెప్పులు అరగాలి? వారి పరిస్థితి ఏంటి? ఎం.పి.డి.బి, సి.డి.పి.బి, ఎం.ఆర్.బి లు ఎప్పుడు దొరకాలి, వీళ్ళంతా ఎప్పుడు వెరిపై చేయాలి, ఆ పైలు ఎన్ని రోజులు తిరగాలి. ఒక అనాధ బిడ్డను ఇంత దారుణంగా ఇబ్బంది పెట్టడం న్యాయమా ఒకసారి ఆలోచించండి. పారిశ్రామికవేత్తకి ఇచ్చిన సదుపాయం ఈ ప్రభుత్వం అనాధ బిడ్డలకి ఎందుకిష్వదు ?

MR. CHAIRMAN: She is telling only for the safety of Anada లేకపోతే అందరూ క్షణించేస్తారు అని భయం.

శ్రీమతి సునీతా లక్ష్మారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆర్పన్ చిల్డ్రన్ ఎవరిదగ్గరికి తిరగాల్సిన అవసరం లేదు. ఏ ఎన్.జి.బి, లేదా ఏ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌లో అయితే వాళ్ళు పుంటున్నారో ఆ ఎన్.జి.బికి లేదా ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కి ఒక ప్రోఫెసర్ ఇష్వడం జరిగింది. కాండిడేట్ ద్వారా వాళ్ళు ఆ అస్ట్రోకెప్స్‌ను నింపి సి.డి.పి.బి గారికి ఇచ్చినట్లుయైతే, సి.డి.పి.బి, ఎం.పి.డి.బి, ఎం.ఆర్.బిలు, వారే వెళ్లి వెరిపై చేయడం జరుగుతుంది. వారికున్నట్లునంటి ఇబ్బందులను ప్రభుత్వం గమనించింది కాబట్టి సి.డి.పి.బికు అస్ట్రోకెప్స్‌ను మాత్రమే ఇష్వడుని కోరతున్నాము. వారే వచ్చి enquiry చేసి సర్టిఫికెట్టు ఇష్వడం జరుతుంది. గౌరవ సభ్యులు ఇది తెలుసుకోవాలని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Janardhan Reddy Garu, please put your question.

అడవుల పెంపకంలో నిర్దిష్టాలు

ప్రశ్న నెం.5367.

శ్రీ కసుకుల జనార్థన్ రెడ్డి.

గౌరవనీయులైన అడవులు, పర్యాప్తరణ శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రిగారూ దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ఎ. అడవుల పెంపకం కొరకు ప్రభుత్వం చేపడుతున్న చర్యలు, తగిన పర్యవేక్షణ లేని కారణంగా ఉత్తమ ఫలితాలను ఇష్వడం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- బి. పై కారణంగా, అటవీ ఉత్పత్తులపై ఆధారపడిన గిరిజనుల జీవన నిధానం అస్త్రవ్యాప్తంగా తయారై, వస్య ప్రాణుల సంరక్షణ విఫలమవుతున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడమయిందా;
- సి. అయితే, సామాజిక అడవుల పెంపకం అభివృద్ధి, వస్య ప్రాణుల సంరక్షణ కోసం చేపట్టిన పథకాలు సమర్థవంతంగా అమలు చేయుటకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి;

గౌరవనీయ అడవులు, పర్యాప్తరణ శాస్త్ర, సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి

(శ్రీ శత్రువుర్ల విజయరామరాజు)

ఎ. లేదండీ.

బి. ఆ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

సి. ఆ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కనుకుల జనార్థన్ రెడ్డి (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, అటవీశాఖామాత్యులు ప్రశ్నలకు సమాధానంగా లేదండీ, ఉత్పన్నం కాదు అంటున్నారు. మరి ఈ రోజుల్లో పత్రికల్లో వస్తున్నావి, టీవిలల్లో చూపిస్తున్నారు, ప్రభుత్వము ఏదైతే ఫారెస్ట్ చట్టం తెస్తున్నదో దాన్స్‌కోట్టేయడం, రోజు, రోజుకూ పెరుగుతున్న కాలుఘోస్సి నియంత్రించలేకపోవడం మీద, అటవీ ఫలాలపై ఆధారపడుతున్న గిరిజనులు నిరాధారులవుతున్నారు అనేవి వాస్తవం కాదా? విశాఖలో ఆరు చిరుత పులులు బయటకు జనావాసాలలోకి రావడం, ప్రజలు భయాందోళనకు గురికావడం వాస్తవం కాదా? చిరుతకు మత్తుమందు ఇవ్వాలంటే అక్కడ డాక్టర్లు కూడా అందుబాటులో లేక వేరే జిల్లాసుంచి తీసుకొచ్చి మత్తు ఇచ్చి చిరుతని బంధించడం జరిగింది. ఆదేవిధంగా విశాఖకు కేటాయించిన బడ్జెటు ఎంత అందుబాటులో ఉంది? అటవీప్రాంత విస్తారానికి కేటాయించిన ఖర్చు ఎంత. . .

MR. CHAIRMAN: Janardhan Reddy Garu, what is your supplementary?

శ్రీ కనుకుల జనార్థన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నా సహిమెంటరీ ఏమీ లేదు. కోతులు, ఏనుగులు పంటపొలాలను మొత్తం ద్వాంసం చేస్తున్నాయి. మరి దీనిని అరికట్టడానికి ఏపిథ్రోస్ చర్యలు తీసుకుంటున్నారని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాము.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్ (నెల్లారు) : అధ్యక్షా, ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంటు వాళ్ళ బిడీ కార్బూకులకు వాడేటటువంటి త్రించూ లీఫ్స్ ని గిరిజనుల ద్వారా సేకరించి ప్రతి సంవత్సరం ఆక్షన్ వేయడం జరుగుతుంది. బిడీ కార్బూకులు ఈ రోజు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. బిడీయొక్క స్టోరీలకు, గపర్చుమెంటు యొక్క ప్రాడ్కున్కాస్ట్టుకు బిడీ ఆకులేమన్నా సఫ్టు చేసే అవకాశం ఉందా.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు (వల్లోండ) : అధ్యక్షా, బి ప్రశ్న - పై కారణంగా, అటవీ ఉత్పత్తులపై ఆధారపడిన గిరిజనుల జీవన విధానం అస్తవస్తుంగా తయారై, వస్య ప్రాణుల సంరక్షణ విఫలమవుతున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడమయిందా? అని పేశారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఫ్రింటు అయిన క్వశ్చన్ చదువుతున్నారు.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్షా, బి ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఆ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదంటారు. అనలు అడిగిన ప్రశ్నకి ఉత్పన్నం కాలేదని సమాధానం ఇస్తే ఎలా. అంటే రోటీన్ గా ల్రాస్టున్సుట్టున్నది. కనీసం ప్రశ్నను

అధ్యయనం చేసి నమాధానం ఔసేటటువంటి పరిస్థితి లేదు. దయచేసి ప్రశ్నకి తగిన నమాధానం రాయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా? ఈ విషయం చెప్పాలని మేము కోరుతున్నాము.

శ్రీ శత్రువు విజయరామరాజు (పొతుపట్టం) : అధ్యక్షా, ఈ గౌరవ సభకి సవినయంగా నేను ఒకటి మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం అటవీ సంరక్షణకి అలాగే వస్తుప్రాణుల సంరక్షణకి ఇతోధికంగా చర్యలు చేపట్టింది. సీతారాములుగారడిగిన దానికి నా నమాధానం ఏమిటటే, మనకుండేటువంటి భూభాగములో 33 శాతము అడవులు ఉండాలి. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి భూవీస్తీర్ణంలో ప్రస్తుతం 25.5 శాతము అడవులున్నాయి. ఐదు శాతము తక్కువగా ఉంది, కానీ కేవలం 25.5 శాతం అంటే ఎనిమిది శాతము తక్కువగా ఉంది. దాదాపు ఈ ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో వివిధ స్క్రముల ద్వారా 1,69,400 హెక్టార్లలో మొక్కల్ని నాటడం, అడవుల్ని పెంచడం జరిగింది. గత ఆరు సంవత్సరాలలో 13.55 కోట్ల మొక్కల్ని నాటడం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాల తరువాత చూస్తే దాంట్లో 70 శాతము సరైపట్ల కనిపించింది. అలాగే అడవుల్ని సవరించడానికి ఈ రాష్ట్రంలో 7,716 వనసంరక్షణ సమితులున్నాయి. ఈ వనసంరక్షణ సమితుల్లో అత్యధికంగా గిరిజనులున్నారు. ఈ అడవుల ద్వారా వచ్చేటటువంటి ఘల సాయం అమృడం, లేదా ఫారెస్ట్ ప్రాడ్వానెస్ టీంబర్, నాన్ టీంబర్ వంటి వాటిసుంచి వచ్చే ఆదాయం ఎంతున్న పైసా కూడా ప్రభుత్వానికి జనుచేయకుండా మొత్తం వాళ్ళకే ఇప్పుడం జరుగుతుంది. గారడిగారు వస్యమృగాలు బయటకు వస్తున్నాయని జనార్థన్‌రెడి గారు అడిగారు. దీనిపట్ల తేలిందేమిటంటే రాష్ట్రంలో వస్యమృగాల సంఖ్య ఇతోధికంగా పెరిగింది. అలాగే అడవి పందులు పంటలకు నష్టం చేస్తే, దానికి నష్ట పరిహారం చెల్లించడం జరుగుతుంది. చిరుతల వల్ల ఆవులకు, దూడలకు ఇతరత్రా ఏ రకంగాసైనా సప్పాన్ని కలిగిస్తే మూడు రోజుల్లో వారికి నష్ట పరిహారం చెల్లించడం జరుగుతుంది. మత్తు మందు వేయడానికి డాక్టర్లు లేరని చెప్పారు. ఒక వెటర్సరీ డాక్టరు ఇది జరిగినవెంటనే చర్య తీసుకొని చిరుతని పట్టుకోవడం జరిగింది.

ఉ.10.20

నేను ఈ సభకి మనవి చేసేదేమిటంటే అడవుల్లో ఎరుచందనం తీసేటప్పుడు అక్కడ పోలీసు ప్రాటెక్షన్ టీములు ఏర్పాటు చేయడం, ఇప్పటిదాకా 55 మొబైల్ ప్రాటకన్ టీమ్సు పెట్టడం జరిగింది. అలాగే 300 మంది ట్రైబల్స్కి వస్యమృగాలను పట్టుకునేందుకు వత్యేకన్నెన శిక్షణ ఇచ్చి వల్సరబుల్ పాయింట్స్ దగ్గర పెట్టడం జరిగింది. దీనికి గానూ వారికి సెలకి రూ.4000 తో పాటూ 30 రోజులు, రోజుకి 45 రూపాయలు బేటా కూడా ఇప్పుడం జరుగుతుంది. దీనిపట్ల అడవుల తాలూకు ఏస్తీర్ణం కూడా బాగా పెరిగింది.

మిస్టర్ షైర్స్: జనార్థన్ రెడ్డి గారనేదేమిటంటే డీఫార్మెంట్ వల్ల వస్య మృగాలు ఉండ్లోకి వస్తున్నాయని. మీరనేది సంఖ్య పెరిగిందని.

శ్రీ చేరుపట్లు సీతారాములు: అధ్యక్షా:

Mr Chairman: I am not allowing you, let the Minister give the reply completely.
ప్రతి దానికి అడ్డు పడితే ఎలాగండి.

శ్రీ శత్రువు విజయరామరాజు: అధ్యక్షా, సంఖ్య పెరిగింది అనేది వాస్తవం. మాదగ్గర దీనికి సరియైన లెక్కలు ఉన్నాయి. శ్రైలంలో ఫారెస్ట్ ట్రైగర్ రిసార్ట్స్‌లో ఉన్న పులుల సంఖ్య పెరిగింది.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు పులుల సంఖ్య పెరిగిందంటున్నారు. సంఖ్య పెరిగితే గ్రామాల్లోకి రావచ్చునా. సంఖ్య పెరిగితే దానిని నియంత్రించడం కోసం తీసుకునే చర్యలేంటి? ఈ ప్రశ్న ఒకసారి చూడాలి సార్. పభుత్వం ఏమన్నా చర్యలు తీసుకుంటుందా అని అడిగితే ఆ ప్రశ్న ఉత్సవుం కాదు అని సమాధానం వుంది. ప్రశ్నకి ఈ సమాధానం స్వీటబుల్గా ఉందా? డిపార్ట్మెంటు ఇంత నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహారిస్తుందా? ఇదెక్కుడన్నాయం. దయచేసి అందరూ పరిశీలించండి.

శ్రీ కసుకుల జనార్థన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చాలా చక్కగా ఇచ్చారు. అడవుల విస్తరణ బాగా పెరిగింది అంటారు, పులుల సంఖ్య పెరిగింది అంటారు. మరి తిరుపతిలో ఏది ఎక్కువైంది? కాలిదారిన వేళ్ళే భక్తులు భయభ్రాంతులకు గురవుతున్నారు. దానిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏం చర్యలు తీసుకుంది. అంతేకాకుండా మంత్రిగారు వారికి నష్ట పరిషోరం ఇస్తున్నామని చెప్పుతున్నారు. నష్టం జరిగింది పదివేలయితే రెండు వేలిస్తే ఏం సరిపోతుంది. కోతులను కూడా అరికట్ట లేకపోతే పెద్ద పులులను గానీ ఏనుగులను కానీ ఒరిస్తే సుంచి వచ్చినవాటికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? వ్యవసాయం దొరికేదే కష్టం. పంటపొలాలు అన్ని నాశనం అయినాక సష్టపరిషోరం ఇస్తున్నాము అంటారు. మరి దీనికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ శత్రువు విజయరామరాజు: అధ్యక్షా, పదివేలు భరీదయిన దానికి రెండువేలు ఇస్తున్నారని జనార్థన్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. అది సరికాదు, సార్. మేము అక్కడే ఒక గ్రామ సభ ఏర్పాటుచేసి, ఆ గ్రామ సభలో గ్రామ పెద్దల్ని, మా ఆఫీసర్లని, రెవెన్యూకు సంబంధించిన ఆఫీసర్లని కూర్చోబెట్టి దానికి ధర కట్టి, ఆ ధర ప్రకారం ఇస్తున్నాము. ఇప్పటివరకు రెండు వేలు ఇచ్చిన ప్రస్త్రే లేదు. మొన్న శ్రైలం వెళ్ళినపుడు కూడా చెక్క చేశాను. పదివేల మండి పస్సుండు వేలు ఇస్తున్నారు. అంతేగాక లేగదూడను తింటే ఇంకా ఐదువేలు ఎక్కువ ఇస్తున్నారు. నేను ఫారెస్ట్ మినిస్టర్స్‌గా ఉన్నప్పుడు స్వయంగా మిగతా ఫారెస్ట్ అధికారుల సహాయంతో రెండుఎనుగుల్ని పట్టుకుని బంధించాము. ఈలోగా ఒరిస్తే ప్రభుత్వం హైకోర్టులో బిల్ వేయడం వల్ల ఏనుగుల్ని ట్రాన్స్‌లోకేట్ చేయడం అవలేదు. ఏనుగులనేని జంతుపులు. వాటికి టెరిటోరీ బౌండరీలు, రాష్ట్ర సరిహద్దులు తెలియస్తు. అక్కడ అడవులు మైనింగ్ చేయడం వల్ల, అడవులు పోపడం వల్ల ఏనుగులు ఇక్కడకు వస్తున్నాయి. ఇక్కడ అడవుల విస్తరణ పెరుగుతుంది కాబట్టి. మిగతా రాష్ట్రాల సుంచి ఏనుగులు ఇక్కడకు ఎందుకువస్తున్నాయి.

శ్రీ కసుకుల జనార్థన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, తిరుపతిలో కొండ పైకి నడిచి వేళ్ళే దారిలో పులులు రావడంతో ప్రజలు విపరీతమైన భయభ్రాంతులకు గురవుతున్నారు. దీనికి సంబంధించి ఇప్పటికీ కూడా ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు.

Mr Chairman : Maskati ji, please put your question

హైదరాబాద్ బోర్డర్ రింగ్ రోడ్

డక్షునో.5090.

సర్వ శ్రీ

ఇటుపొం బిన్ అబ్బల్లా మస్కుతి,బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్సు,దాడి వీరభద్రరావు.

గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారూ దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ఎ. హైదరాబాదులోని బోర్డర్ రింగ్ రోడ్లు భూసేకరణ ప్రకటనను హైకోర్టు కొట్టివేసిందా ;
- బి. అయితే, పరిప్రేక్ష చర్యలుగా తీసుకున్న చర్య ఏమిటి;
- సి. 700 గ్రిడ్ అంతర్గత రోడ్లను ఏర్పాటు చేసి వాటి ఇరువైపుల గ్రోట్ కారిడ్స్‌ను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రతిపాదించడమయిందా ;
- డి. అయితే, తదుపరి భూసేకరణ కోసం అవసరం కాగల ఎంత భూమిని కోల్పోయిన వారిని పరిరక్షించేందుకు తీసుకోదల్చిన ప్రతిపాదనలు ఏమిటి?

గౌరవనీయ మునిసిపలు పరిపాలన పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి
(శ్రీ ఎం. మహీధర్ రెడ్డి)

- ఎ. రంగారెడ్డి జిల్లా, మేడ్పల్ మండలం, కండ్లకోయి గ్రామం లోని 55 ఎకరాల విస్తరణం మేరకు గల భూమి విషయంలో ఎల్.ఎ చట్టం లోని 4(1) విభాగం క్రింద జారీ చేసిన ప్రకటనను గౌరవ హైకోర్టు 9-9-2010 తేదీగల డబ్బు.నెం.16378/2006 లో కొట్టివేసింది.
- బి. భారత సుప్రీంకోర్టులో 31010/2010,33280/2010 నెంబర్లు గల ప్రత్యేక లీవ్ పిటీస్‌ను ను దాఖలు చేయడమయింది. 29-12-2010 తేదీన భారత సుప్రీంకోర్టు యథాపూర్వ స్థితి ఉత్తర్వులను జారీచేసింది.
- సి. అపునండీ. హైదరాబాద్ గ్రోట్ కోరిడార్ మాస్టర్ ప్లాన్ ప్రకారం, రింగ్ రోడ్లకి ఇరువైపుల 1485 రోడ్లను గ్రిడ్ రోడ్లగా ప్రకటించడమయింది.
- డి. 9-7-2008 తేదీ గల మనిసిపలు పరిపాలన జి.బి.ఎం.ఎస్.నెం.470 లో ఆమోదించిన గ్రోట్ కారిడార్ మాస్టర్ ప్లాన్ లో ప్రకటించినట్లుగా భూ వినియోగ ప్రతిపాదనల ప్రకారం లేబోల్ లేదా భవన నిర్మాణ అనుమతి కోసం యజమాని దరఖాస్తు చేసినప్పుడు ప్రకటించిన గ్రిడ్ రోడ్లను రూపొందించవలసిపున్నందున ప్రస్తుతం సేకరణ కోసం ఎట్టి భూమిని ప్రతిపాదించలేదు.

(Sri Ibrahim Bin Abdullah Masqati)

جناب ابراهیم بن عبد اللہ مسقطی: عالی جناب چیرین صاحب! یہ آئرگ روڈ کا جو ماسٹر پلان ہے وہ ملکو دشمن کے دور میں شروع ہوا تھا اور اس کا مکمل نقشہ بھی تیار کیا گیا تھا جس کو کانگریس پارٹی نے ہوبہ ہو قبول کیا تھا۔ کانگریس نے اقتدار پر آنے کے بعد جب روڈ بنانا شروع کیا تھا انہوں نے اسی پلان میں مکمل تبدیلی کی تاکہ ان کے قائدین بھول وزراء ارکانِ اسلامی، ارکانِ پارلیمنٹ اور منسٹریں کی جانبیادیں کو فائدہ ہو، جس کے لئے انہوں نے پانچ مرتبہ نویں کشش جاری کیا اس روڈ پلان کو بدلتے ہوئے۔ آخر اس پلان کو تبدیل کرنے کی ضرورت کیوں پڑی؟ اور جب وہ اس مسئلہ کو ہائیکورٹ لے گئے تو ہائیکورٹ نے ان تمام نویں کشش کو کاحدم کر دیا اور ہائیکورٹ میں کوئی نویں کشش باقی نہیں رہا۔ پھر ان لوگوں نے یہ نویں کشش راتو رات جاری کیا چوروں کی طرح اور قبضہ کر لیا جس کے نتیجے میں غریب اور عام آدمی کا بھاری نقسان ہوا اور ان لوگوں کے مکانات پورے طور پر منہدم کر دئے گئے۔ اور میں یہ بھی پوچھتا چاہتا ہوں کہ زمین کا نقشہ جو مس آباد کی حد تک 18 اور 9 کے اوپر شروع ہونے کا تھا جسے اس کا اس پلان کو تبدیل کر کے اس کو پھلے سے تقریباً ایک میل سے زائد پر کیوں شروع کرے؟ آخر شروع کرنے کی وجہ کیا تھی؟ اس پلان کو تبدیل کر کے کس کو فائدہ پہنچانا چاہتے ہیں تھے؟ اس کے اندر کہن غریبوں کی جانبیادیں گئی؟ اور کون سے ارکانِ اسلامی، ارکانِ پارلیمنٹ اور منسٹریں کی زمین گئی اس کے اندر؟ جن کی اراضیات تھیں ان کو معاوضہ دیا گیا یا نہیں دیا گیا؟

اگر منشہ صاحب کو ارادہ میں سمجھ میں نہیں آ رہا ہے تو ہم کیا کریں جب یہ ملکوں میں بات کرتے ہیں تو ان کی بات ہمارے سمجھ میں تو آ رہی ہے، چیرین صاحب سمجھ رہے ہیں یہ کافی ہے۔ اچھا ایک چیز صاحب اس کے اندر جن غریب لوگوں کی جانبیادیں گئی ان کو معاوضہ کے طور پر پیسے دئے گئے یا زمین کے بد لے زمین دی گئی، یہ بھی میں پوچھتا چاہتا ہوں۔

۴. 10.30

శ్రీ ఎం.మహాధర్ రెడ్డి (కందుకూరు) : అధ్యాంశా, వాస్తవంగా ఈ రింగ్ రోడ్స్‌ను 2001లో ఎలైన్మెంట్ కమిటీ పైనలైజ్ చేసింది. మొత్తమొదట దీన్ని 162 కిలోమీటర్లకు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. వాస్తవంగా మనం పూర్తి చేసే దశకు వచ్చే సరికి ఇది 158 కిలోమీటర్లు మాత్రమే టోల్ లెంగ్ సరిపోతున్నది. ఎపరి స్వప్రయోజనాల కోసమౌ దీంట్లో ఎలైన్మెంట్ మార్పు చేయబడలేదు. మనం గతంలో బోటర్ రింగ్ రోడ్స్ ప్రతిపాదన తయారు చేసినప్పుడు ఎక్కడైనా లేకలు గానీ, ఫారెస్ట్ గానీ ఇలాంటి ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు ఆ కుంటలను, చెరువులను రక్షించే విధంగా ఈ ఫారెస్ట్ భూముల్లోకి అనుమతులు లేకుండా..... అనుమతి కోసం సమయం వృధా అప్పతుంది కాబట్టి దాన్ని తదనుగుణంగా మార్పు చేయడం జరిగింది. ఈ మార్పు వల్ల మరి కొంత రోడ్స్ విస్తరణ తగ్గిందే గానీ రోడ్స్ యొక్క విస్తరణ ఎక్కడా పెరగలేదు.

రెండవ విషయం కాంపెన్సీస్ క్రింద ఎంత భూమి ఇచ్చారని సభ్యులు అడిగారు. దీనికి సంబంధించి ఇప్పటి వరకూ 1,08,100 Sq.Yards భూమిని కాంపెన్సీస్ క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది. దీంట్లో ఎంఎల్స్లు, ఎంపీలు చెప్పినట్లుగా మార్పు చేశారని చెప్పారు. కానీ అలాంటిదేమీ మా దృష్టికి రాలేదు. అలాంటి కార్యక్రమం కూడా ఈ బోటర్ రింగు రోడ్స్‌లో ఎక్కడా చేటు చేసుకోలేదు.

అక్కడక్కడా ఫారెస్ట్ భూములు కానివ్వండి లేదా హ్యోబిటీస్ ఏమన్న ఉన్న గానీ, లేక్క ఏమన్న ఉన్న వీటన్నింటిని తప్పించి రోడ్షను ముందుకు తీసుకు వెళ్లవలసిన అవసరం ఉంది. తదనుగుణంగా చేసిన ఏర్పాట్లే గానీ ఎక్కడా ఎవరి స్టోర్సం కోసం చేయలేదు. ఇప్పుడే మిత్రులు దాసం నాగేందర్ గారు వారిది కూడా 27 ఎకరాలు పోయిందని చెబుతున్నారు. ఇంక దీంట్లో ఎవర్నో రక్షించడానికి, ఎవరికో మేలు చేయడానికి చేసే కార్యక్రమం లేదు. హ్యోబిటీస్ ను తప్పించడానికి వాటిని డెమాలీష్ చేస్తే మరింత ఎక్కువ మందికి సప్పం జరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో వాటిని తప్పించడం జరిగింది. అంతేగానీ ఇక్కడ ఎలాంటి పొరపాట్లు జరగలేధు. 162 కిలోమీటర్లు అనుకుంటే 158 కిలోమీటర్లకు తగ్గింది. ఎవరి కోసమో చేస్తే ఇంకా రోడ్షన్ విస్తరణం పెరిగి ఉండేది. దయచేసి ఈ విషయాన్ని సభ్యులు గమనించవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కసుకుల జనార్థన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, అక్కడ చాలా మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు దీని మీద మేము లెటర్ కూడా పెట్టాము. కొంచెం మాట్లాడనీయండి.

MR.CHAIRMAN : No discussion.

శ్రీ కసుకుల జనార్థన్ రెడ్డి : లేకపోతే ఒక కమిటీ వేయమనండి. అప్పుడు వర్ష అక్కర లేదు. అధ్యక్షా, ట్యాంక్బండ్ మీద bottleneck లాగా ఉంది. దాన్ని ఎందుకు వెడల్పు చేయలేక పోయారు. రోడ్ నెం. 2 లో ఉన్న మసీదు అడ్డం వచ్చిందని వెడల్పు చేయలేక పోయారు. ఎందుకు వెడల్పు చేయలేక పోయారు? ఈరోజు ఎన్ని అవక్తవకలు జరుగుతున్నాయి? మీరు ఒకసారి కమిటీ వేయండి. రోడ్షు విస్తరణ చూడండి. అఫీసర్లు ఏ విధంగా చేశారో నేను మీకు పీర్లతో సహా చెబుతాను. ఇది వాస్తవం. చాలా మంది పేద రైతులు బాధపడుతున్నారు. ఎలైన్మెంటు ముందు ఒకచోట ఇచ్చి రెకమెండేషన్తో కాలేజీల కోసమో లేకపోతే భవనాల కోసమో ఎలైన్మెంటు మార్గారు.

MR.CHAIRMAN : I am not allowing you.

శ్రీ ఎం.మహీధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోడ్షు చాలా వరకు పూర్తి కావచ్చింది. ఇంకా ఒక ఫేజు మాత్రమే మిగిలి ఉంది. రెండవ విషయం ఇక్కడ ఫారెస్ట్ భూములంటూ..... విషయం మీ దృష్టికి కూడా వచ్చింది. ఎక్కడైతే ఎలైన్మెంటు మార్గామో అక్కడ రోడ్షు ప్రైట్ అయింది. ఎక్కడ కూడా దీంట్లో దాపరికం లేదు, రహస్యమేమీ లేదు. ఇక్కడ చెప్పివన్నీ ఊహాజనితాలే. బౌటర్ రింగు రోడ్షు కూడా దాదాపు 65 శాతం పూర్తి చేశాం. ఈరోజు దీని మీద ఏదో ఉందని మాట్లాడటం వాస్తవం కాదు. ఇది కేవలం ప్రభుత్వాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని దుమ్మెత్తి పోసే కార్యక్రమం తప్ప వాళ్లు చెప్పే దానికి విభిన్నంగా వాస్తవం ఉంది.

(ఈ సందర్భంలో టిడిపి సభ్యులు తమ స్థానాల్లో నిలబడి "హాన్ కమిటీ వేయాలి" అని కోరసాగారు)

(అంతరాయం)

శ్రీ బోమ్మిడి నారాయణరావు (పశ్చిమ గోదావరి) : అధ్యక్షా, చివరగా ఈ ఒక హాన్ కమిటీ వేయండి.

శ్రీ దాడి పీరబుద్రరావు (విశాఖపట్నం) : సార్, రింగు రోడ్డు క్రింద మొత్తం ఎంత ల్యాండ్ వైక్సర్ చేశారు? ఎంత ల్యాండ్కు క్యాష్ రూపంలో కాంపెనీషన్ చెల్లించారు? ఎన్ని ఎకరాల ల్యాండుకు బదులుగా మరొక చేట ఎన్ని ఎకరాల ల్యాండ్ ఇచ్చారు? రెండవ విషయం గత 8 నెలల సమయంలో 4(1) నోటీసులు అయిదు, 6 నోటీసులు 5, రివైజ్షన్ నోటీసులు 5 ఇవ్వడం వల్ల హైకోర్టు వారు మొత్తం అయిదు నోటీసీషన్సు రద్దు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా? ప్రభుత్వం హైకోర్టులో ఈ విషయాన్ని చాలా సీరియస్‌గా తీసుకోవాలి. ఇందులో హుదా మాజీ సెక్రటరీ, ఆయన తాలూకు వెంకట్రామిరెడ్డి అనే పేరు కూడా హైకోర్టులో మెస్సన్ చేశారు. ఆయన తాలూకు బంధువులకు ఫీవర్ చేయడం కోసం ఎలైన్‌మెంట్స్‌ని ఇష్టోనుసారంగా మార్పు చేయడం జరిగిందని చాలా స్పష్టంగా హైకోర్టు వారు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

ఉ. 10.40

ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి కొంతమంది అధికారులు ఇందులో ఇన్వాల్వ్ అయి ఇర్రెగ్యులర్ అలైన్‌మెంట్ మార్పులు చేయడం జరిగింది. హైకోర్టు ఖచ్చితంగా దీనిని మిన్ యూజ్ చేశారనప్పుడు దీనిమీద ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు? కనీసం డిపార్ట్‌మెంటల్ ఎన్క్షెర్ అయినా వేయాలి కదా! ఎన్క్షెర్ వేసి పీరి తాలూకు రెస్వోన్సిబులిటీ ఎంత ఉన్నదో తెలుసుకోవాలి కదా. సార్ అనలు హైకోర్టు వారు ఏమన్నారంటే - హుదా మాజీ ఛైర్మన్, ఎపిపసి మాజీ ఛైర్మన్, మాజీ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ టి. సుబ్రహ్మామిరెడ్డి మున్సిపాలిటీ పేర్లు చెప్పి పీరందరి తాలూకు ఇంట్రెస్ట్సు కాపాడడం కోసం ఇప్పట్టి చేశారని చెప్పడం జరిగింది. మరి ప్రభుత్వం దీనిమీద తీసుకున్న చర్యలేమిటి? సుప్రీంకోర్టు స్టేట్‌స్కో ఇచ్చింది కదా అని ఉఱకోలేము కదండి.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, పారుగులు, లేక్స్, ఫారెస్ట్ ల్యాండ్స్ లేని చేట రోడ్డును గొప్పవాళ్ల స్థలాలు ఉన్నచేట్లు అడ్డవిడ్డంగా తెల్పి, పేదవాళ్ల ఉన్నచేటు నిలువుగా తీసుకువెళ్లే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ విధంగా చాలావరకూ అన్యాయం జరిగింది. దయచేసి ఎన్క్షెర్ చేయస్తారా? అని ప్రభుత్వాన్ని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను. 1485 గ్రిడ్ రోడ్డును ఫాం చేయాలని ప్రపోజల్ పెట్టడం జరిగింది. అపసరమైనప్పుడు అంటే మరో పదేళ్లకు భూమి దొరుకుతుందా? మాస్టర్ ప్లాన్, గ్రిడ్ రోడ్ ప్లాన్ వచ్చిన తరువాత ఎంత స్థలం కావాలో ప్రపోజల్ సబ్మెట్ చేయాలి కదా? భవిష్యత్తులో గ్రిడ్ రోడ్డు ఏ విధంగా వస్తాయి? దానికి సంబంధించి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. మహాధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, దీనిని నేను ఇంతకుముందే సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. హైకోర్టు వారు ఇచ్చిన జడ్జమెంట్ విషయాన్ని ఆశ్చేసీయంగా ఉన్నదని సుప్రీంకోర్టులో స్పెషల్ లీవ్ పిటీషన్ వేయడం, తద్వారా స్టేట్ కో మంజూరు చేయడం జరిగింది. స్టేట్‌స్కో ఇచ్చిన తరువాత దీనిపై ప్రభుత్వం తరఫున అడ్డవేట్లను కూడా అపాయింట్ చేయ్యడం జరిగింది. హైస్కో బోర్డుకం వచ్చిన తరువాత దీనిని సభలో చర్చించడం నమంజనంగా ఉంటుంది. రెండవది, సభ్యులు గ్రిడ్ రోడ్డుగురించి అడిగారు. మెయిన్ రింగ్ రోడ్డుకు అనుసంధానించబడే గ్రిడ్ రోడ్డు సంబంధించి 347 ఓపెనింగ్స్‌ను గుర్తించి, చూపించడం జరుగుతోంది. అందుకు సంబంధించి కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో సంబంధిత పార్ట్సుకు జాయినింగ్ చేయడం విషయమై మార్చింగ్ కూడా చేయడం మొదలుపెట్టడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే, భూ సేకరణ విషయమై ప్రభుత్వ భూమి అయితేనేమి, వట్టా భూమి అయితేనేమి, అటవీ భూములకు సంబంధించి మొత్తం 6115 ఎకరాలు నోట్‌పై చేయడం జరిగింది. ఇందులో అటవీ భూమి, ప్రభుత్వ భూమి కాకుండా 5181 ఎకరాలకు అవార్డు పాసయింది. ఇందులో 4510 ఎకరాలకు గాను సష్టపరిహారం చెల్లించబడింది. రూ.673కోట్ల రూపాయలు నగదు రూపంలో చెల్లించబడింది. ఇకపోతే 9,53,504 చదరపు గజాల భూమిని సష్టపరిహారంగా ఇప్పడమైనది. ఇంకా చెల్లించవలసిన సష్టపరిహారం 1284 ఎకరాల స్ఫలంగా గుర్తించబడింది. ఇది ప్రాసెన్స్‌లో ఉన్నది. తరువాత ఫీజ్ కింద పూర్తి వివరాలు, సేకరణ జరిగిన తరువాత తెలుస్తాయని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాము.

(గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులనుండి అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN: No discussions...

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః సార్, ఎన్వెలైపీ లాండ్ అక్షీజిషన్ మీద పెండింగ్ ఉంది. సంబంధిత ప్రభుత్వ అధికారులమీద చర్య తీసుకోవడానికి ఇదేమీ అడ్డరాదు. మొత్తం ల్యాండ్ ఏదైతే తీసుకున్నారో దానికి సంబంధించి కొంతమందికి మాత్రమే కాంపన్సేషన్ ఇప్పడం జరిగింది. మిగిలిన కొంతమందికి ల్యాండ్ ఇప్పకుండా క్యోట్ ఇప్పడం జరిగింది. సిబిప ఎన్క్షెర్ట్ వేశారు. ఇన్టెరెమ్ రిపోర్టు వచ్చిందా? దాని తాలూకు వివరాలు మంత్రిగారు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. మహాధర రెడ్డి : దీనికి సంబంధించి హైకోర్టువారు ఇచ్చిన తీర్మాను అంగీకరించకనే మేము ఎన్వెలైపీ పెట్టడం జరిగింది. దానీ గురించి హైపాల్ తీర్మాన రాకుండా ఇప్పుడు సభలో మాట్లాడడం సమంజసం కాదు. కాంపన్సేషన్ విషయంలో హైపాల్ అడిగినవారికి మాత్రమే ల్యాండ్ అవైలబులిటీ లేని చోట హైపాల్ ఇప్పడం జరిగింది. మిగతావారికి అవైలబులిటీని బట్టి లాండ్, నగదు రూపంలో ఇప్పడం జరిగింది. ఇది జరిగిన వాస్తవం. సభ్యులు అడిగిన సిబిప గురించి ప్రస్తుతం నా వద్ద సమాచారం లేదు. నేను గౌరవ సభ్యులు శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుగారికి అందుకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని డిపోష్ట్‌మెంట్ పరంగా పంపించడం జరుగుతుంది.

(అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN : This is a question hour..... I am not allowing sir. You have gone for discussion.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, గ్రెండ్ రోడ్లకు సంబంధించి నాలుగు హైకోర్టుల్లు ఉంటే తప్ప పర్మిషన్ ఇప్పడం లేదు. ఒక ఎకరం ఉన్నవారు ఏమైపోవాలి? అంటే ఎకరం ఉన్నవాడు తప్పనిసరిగా కాపిటలిస్ట్‌కు అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఇంత పెద్ద కుంభోళాం తయారపడానికి విలులేదు. దీనిమీద ప్రభుత్వం సమాధానం సరిగ్గా చెప్పలేదు. ఇందులో పెద్దలను కాపాడడం కోసం ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ల్యాండ్ అక్షీజిషన్ విషయంలో అనేక అవకతువకలకు పాల్పడింది. ఇది హైకోర్టులో నిర్ణారణ కావడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో గ్రెండ్ రోడ్ పేరుతో కొన్ని జీవోలు ఇప్పు చేసి ప్రివెంట్ చేయాలని చూస్తున్నారు. చిన్న, సన్నకారు రైతుల ప్రయోజనాలకు నేలరాచే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ జీవోని రద్దు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం లేదు. ఇందులో జరిగిన అవినీతి, అక్రమాలకు నిరసనగా మేము వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభనుండి వాకోట్ చేశారు)

ఉ. 10.50

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యొక్క నిర్దిష్ట ఫోరమెంట్ సమాధానం చెప్పి, నిజమైన నిజాయితీని బోటర్ రింగ్ రోడ్డు వ్యవహారంలో బుజువు చేసుకోవడానికి మంత్రిగారు ఇష్టపడడం లేదు, అందుకని మేము వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(సభ్యులు శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు.)

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ఇందుకు నిరసనగా నేను కూడా వాకోట్ చేస్తున్నాను.

(సభ్యులు శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు.)

శ్రీ ఎం. మహాధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బోటర్ రింగ్ రోడ్డుకు సంబంధించి పలుదఫాలుగా గత అసెంబ్లీ సమావేశాలలో సుదీర్ఘంగా చర్చించడం కూడా అందరికి తెలిసిన విషయమే. ప్రతిసారి ఏదో ఒక అంశాన్ని తీసుకువచ్చి, ఆ అంశంలో వారికి సంబంధించిన ఏ రకమైన ఆధారాలు లేకపోవడం, వాకోట్ చేయడం ఆనవాయితీగా మార్పుకోవడం జరిగింది. ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను, ఇటీవల ఢిల్లీలో ఎన.డి.సి. మిటింగ్ జరిగింది. అందులో ఒరిస్ట్ మునిపల్ అడ్మినిస్ట్రిషన్ మంత్రిగారు ఈ బోటర్ రింగ్ రోడ్డుకు సంబంధించి, బహుళా నా సర్వీసులో, నా రాజకీయ చరిత్రలో ఎక్కడా చూడలేదు, భవిష్యత్తు అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఇంత పక్షందిగా, డెవలప్ చేసిన కార్బూక్టమం ఇది, మీ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి నేను సంపూర్ణంగా హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ, నా మద్దతును తెలియజేస్తున్నాను అని అన్నారు. మా ప్రభుత్వాన్ని కూడా మేము ఇటువంటి కార్బూక్టమాలు చేపట్టాలని అడుగుతున్నామని ఆయన చెప్పడం జరిగింది. ఆయన ఏమీ కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తి కాదు, కానీ అభివృద్ధి అనేది ముందస్తు చూపుతేటి, పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుగుణంగా వారి అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని చేస్తూ ఉంటే అడ్డుతగులుతున్నారు. అరుగుల మీద రోడ్డు వేయడం, లేకపోతే నీటి కుంటల మీద రోడ్డు వేయడమనేది, రోడ్డు కొద్దిగా వంపు వచ్చిందని... అధ్యక్షా, ఇప్పుడ్ కోర్టువారు ఇచ్చిన ఆదేశాలు, ఒకసారి వారిని చూడమనండి. కానీ, ఇక్కడ కొన్ని పేర్లు ఉదహరించి, దీన్నేదో ప్రభుత్వం వీళ్ళ కోసం పనిచేసింది అంటే ఎలా? ఇందులో దానం నాగేందర్ గారిది పోయిందని మేము చెప్పాము, కానీ దాని గురించి ఏమీ మాట్లాడలేదు. అంటే, అక్కడ ఎవరివైనా కొన్ని భూములు కలిసి ఉండవచ్చు. ఈ అలైన్మెంట్ జరిగేటప్పుడు యాదృచ్ఛికంగా జరిగి ఉండవచ్చు కానీ, దీనిని మసి పూసి మారేడుకాయ చేసే విధానానికి ఎన్ని రకాలుగా ప్రయత్నించినా, తిరిగి ఆ దుమ్ము వారిమీదనే పడుతుందనే విషయాన్ని, ప్రజలు దీనిని పూర్తిగా విశ్వాసించడం లేదు, ఇష్టటికే విశ్వాసియత కోల్పోయారు, ఇక్కడైనా యదార్థాలు మాట్లాడాలని చెప్పి మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

డా. కె. నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా, ఆధారాలు లేవన్నప్పుడు ఒక సభాకమిటీని వేయడంలో అభ్యంతరం ఏమిటి?

MR.CHAIRMAN: I want Next Question.

వలస కార్బూకుల పేర్లను సౌమాజిక భద్రత పించనుల జాబితా నుండి తోలగింపు

ప్రశ్న నెం. 5063 (74)

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర్ రావు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఇందిరా క్రాంతి వథం, పించన్న శాఖ మంత్రిగారు దయజేసి ఈ క్రింది సమాచారం తలియజేస్తారా ;

- అ) లక్ష్మాది వలస కార్బూకుల పేర్లను సౌమాజిక భద్రతా పించన్న జాబితాల నుండి తోలగిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) ప్రస్తుత నియమాల వల్ల వలస కార్బూకుల కుటుంబాలు పించన్న పొందలేకసోతున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా ;
- ఇ) అయితే, ఈ మేరకు నియమాలను సవరించేందుకు ఏదేని ప్రతిపాదన వుందా ;
- ఈ) 2010, డిసంబరు నెలలో రెండు లక్షల మంది పించనుదార్లకు పించను చెల్లించని విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

గౌరవనీయులైన ఐకెపి, పించన్న, ఎన్పోచ్జిలు, డబ్బు యడి, సిడబ్బు య, డిడబ్బు య, జెడబ్బు య శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి వి. సునీతా లచ్ఛ్మి రెడ్డి)

- అ) లేదండీ. వలస కార్బూకుల పేర్లను ఎన్పోచ్ జాబితా నుండి తోలగించడం లేదు.
- ఆ) వలస కార్బూకుల కుటుంబాలు పించను పొందడానికి వీలుకల్పించేందుకు గానూ, తాత్కాలిక వలస కార్బూకుల విషయంలో పించను బకాయిలను చెల్లించడం కోసం ప్రభుత్వం 1-04-2010 తేదీగల పిఅర్ & ఆర్డి (ఆర్డి. II) శాఖ, జి.ఓ.ఎస్.ఎం.125లో స్ఫోర్చ్యూన మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది. పై మార్గదర్శకాల ప్రకారం, తాత్కాలిక వలస కార్బూకులకు 3 నెలల బకాయిలతోపాటూ పించను చెల్లించడమయింది.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఈ) 2010, డిసంబరు 1వ తేదీ పించనును 1,99,626మంది పించనుదారులకు వంపిణీ చేయడానికి వీలు కాలేదు. వీరిలో 1,67,199 మంది తాత్కాలిక వలస కార్బూకులు. 32,427 మంది మరణించిన లేదా శాశ్వత వలస కార్బూకులు. డిశంబరు 1వ తేదీ, 2010 వరకు ఉన్న 1,67,199మంది తాత్కాలిక వలస కార్బూకులో 1,22,182 మంది పించనుదారులకు 2011-జనవరి, 2011-ఫిబ్రవరిలో బకాయిలతో వంపిణీ చేయడమయింది.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర్ రావు (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు లేదండీ అని సమాధానమిచ్చారు. ఇది చాలా మౌస్ట్ ఇంపోర్టెంట్ ఈసెంట్ సార్. ప్రభుత్వానికి ఒక మంచి పేరు తీసుకురావడానికి వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఒక కార్బూక్షమం ఇది. ఈ కార్బూక్షమాన్ని నామరూపాలు లేకుండా చేసే ఒక విధానం integrated removal అనే పేరుతో జరుగుతున్నది. ఒక వ్యక్తి కూలి పనికి వెడితే, ఒక అఫీసరు మధ్యాహ్నం పూట అక్కడకు వచ్చి, అతను పలన వెళ్లిపోయాడని వ్రాసేశారు. ఈ విధంగా సుమారు రెండు లక్షల మంది వరకూ పలన వెళ్లిపోయినట్లుగా, ఈ పెస్టన్ మొత్తం కుదించబడింది. నేను అడిగిన నాలుగు ప్రశ్నలలో మంత్రిగారు ఒక్క నాలుగు ప్రశ్నకు మాత్రం statistics to match the equation for the purpose of the question అని లెక్కలు మాత్రం చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ లెక్కలో నేను ఒక దానిని మీ ద్వారా తీసుకువస్తున్నాను. ఇందులో ఇంగ్లీషు పర్సన్ వేరుగా, తెలుగు పర్సన్ కూడా వేరుగా ఉంది. It is not matching with the translation perfectly. నేడం గారు ఇంగ్లీషులో చదివినట్లయితే కరక్కగా ఉంటుంది. But she has been answered in telugu. నేను కూడా తెలుగులోనే మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 2010 డిచంబర్ 1వ తేదీ నాడు సుమారు రెండు లక్షల వరకూ ఉంటే, దానిని సుమారుగా 1,99,626 మంది పించనుదార్లకు పంపిణీ చేయడానికి వీలు కాలేదని వ్రాశారు. అంటే, రెండులక్షల మందికి పెస్టన్ ఇవ్వడానికి వీలుకాకుండా ఈ ప్రభుత్వం ఉంటుందా? ఒకపేళ ఆయా ప్రాంతాలలో అది మండలమైనా, జిల్లా అయినా, ఏ ప్రాంతం అయినా వీరికి పెస్టన్ ఇవ్వకుండా, మైగ్రేట్ అయిపోయినట్లుగా వ్రాసి, మళ్లా దానిని మేము ప్రశ్నిస్తే, మూడు నెలల తరువాత తిరిగి పెస్టన్ చెల్లిస్తే ఎలా? అంటే, ఈ మూడు నెలలు వాళ్ల పెస్టన్ లేకుండా పస్తులు ఉండాలా? పెస్టన్నను మనం ఏ వయసులో ఉన్న వారికి ఇస్తాము, వారు ఏ విధంగా మైగ్రేట్ అవుతారు? అసలు దీనిని అధికారులు ఏ విధంగా చేస్తున్నారు, పీళ్లందరూ మైగ్రేట్ అయిపోయారని, మళ్లా వచ్చారు అంటున్నారు, వీళ్ల అసలు మైగ్రేట్ అవలేదు. ఎందుకంటే, పిల్లలు చూడకుండా పల్లెటూర్లలో ఇళ్లను కనిపెట్టుకుని ఉండి, ప్రభుత్వం ఇచ్చే రూ.500లు, రూ.200తో బ్రాతికే వాళ్ల, పీళ్లందరూ ఏ విధంగా మైగ్రేట్ అయిపోతారు, ఎలా మాయమపుతారు. దయచేసి మంత్రిగారు ఈ విషయాలకు సంబంధించి సమాధానం చెపుతారని మీ ద్వారా ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి : అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నకు సంబంధించి లేదండీ అని సమాధానం చెప్పడం వాస్తవం. అంటే, ఇందులో ఇమీడియెట్టంగా వాళ్లను తొలగించడం లేదు. మూడు నెలలు రెగ్యులర్స్ గా వారు పెస్టన్ తీసుకోకపోయినట్లయితే, మూడు నెలల తరువాత వారి పేర్లను గ్రామ సభలు నిర్వహించి, అదేవిధంగా ఐసిఎఫ్‌ఎస్ నర్సేస్ ప్రకారంగా రెండు లక్షల మంది కాదు, కేవలం 12,749 మంది మాత్రం ....

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకరరావు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన అంకెలలో 1,99,000... అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక కుట్ట... రకరకాలుగా సర్వే జరిపి... గ్రామాలలో అనేక గ్రామాలు ఉంటాయి... గ్రామాలలో పేదలకు ఇచ్చేదానికి లింకులు పెట్టి, రకరకాలుగా చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం పార్టీలకు, గ్రామాలకు అతీతంగా శాచ్యరేషన్ పద్ధతిలో మన ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి...

MR. CHAIRMAN : You want your version on record not Minister's version.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మి రెడ్డి : అధ్యక్షా, పసిఎఫ్‌ఎస్ సర్వే ప్రకారంగా 12,794 మందిని మాత్రమే రిజెక్టు చేయడం జరిగింది. వాళ్ల గ్రామాలలో లేకపోవడం వలన గ్రామ సభలు నిర్వహించి, వారిని తొలగించడం జరిగింది. వారికి కూడా ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. ఒక వేళ మూడు నెలల లోపు గానీ, తరువాత గానీ, వాళ్ల డార్జులో లేకుండా, లేకపోతే ప్రక్క గ్రామాలకు వెళ్లినపుడు, లేక ఇతర చోట్లకు వెళ్లిన వారికి మళ్ళీ ఆర్డిండ్ దగ్గర అప్పీలు చేసుకునే అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పించడం జరిగింది.

(శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణారెడ్డి పై నుంచి అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN : I am not allowing anybody. I am very strict you do not take advantage of my liberty.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మి రెడ్డి : అయితే, ఈ రోజు 1,97,000 మందికి డిశంబరులో పంపిణీ చేయడం జరగలేదని చెప్పడం జరిగింది. పించను దారులు ఒక నెల తీసుకుని, తరువాత నెలలో వేరే కారణాల వలన ప్రక్క గ్రామాలకు, లేక ఇతర చోట్లకు వారు వెళ్లడం లేక ఇతర కారణాల వలన వాళ్లు పెస్సన్ తీసుకోకపోవడాన్ని ప్రభుత్వం గమనించడం జరుగుతోంది. వారు తిరిగి వచ్చినపుడు వారికి పెంటనే పించను సౌకర్యం కల్పించే ఏర్పాటును కూడా ప్రభుత్వం చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా చూసినట్లయిచే, ఓల్డ్ ఏజ్ పెస్సన్లు, విడో పెస్సన్లు మొదలైన వాటికి సంబంధించి జనవరి 2011లో సుమారుగా 94,467 మందికి, అదేవిధంగా ఫిబ్రవరి 2011లో 14,822 మందికి మొత్తం కలిపి సుమారుగా 1,09,289 మందికి పెస్సన్లు ఇప్పడం జరిగింది. ఒకరికి రూ.400, ఫిబ్రవరిలో రూ.600 చొప్పున మూడు నెలలలకు సంబంధించి పెస్సన్లు ఇప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా డిజెబుల్కు సంబంధించిన వారికి కూడా జనవరిలో అంటే రూ.500 చొప్పున రెండు నెలలకు సంబంధించి 10,901 మందికి ఇప్పడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఫిబ్రవరిలో మూడు నెలలకు సంబంధించి రూ.1500ల చొప్పున సుమారుగా 1,452 మందికి, అలగే మిగిలిన వారికి టోటల్గా చూసినట్లయితే, సుమారుగా 1,22,000 మందికి పెస్సన్లు ఇప్పడం జరిగింది. ఎవరైనా గ్రామాలలో లేని వారికి మళ్ళీ తిరిగి అప్పీలు చేసుకునే అవకాశాన్ని కూడా ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది. ఇంతకు ముందు ఎవరికి ఎరియర్స్ ఇచ్చే అవకాశం లేదు, కానీ ప్రస్తుతం జీవో 125 ప్రకారం వారికి ఎరియర్స్తోంబాటు, పెస్సన్లు ఇచ్చే కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం తీసుకుపచ్చి, పేరల సంక్లేషం కోసం ఎవరికైతే జీతం ఇచ్చే విధంగా ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోందో, ఆ విధంగా అందరికీ ఇవ్వాలనే కార్యక్రమంలో దివంగత నేత డాక్టర్ వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ కార్యక్రమాన్ని రోజుయు గారు, అదేవిధంగా ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు కూడా కంటిస్యూ చేస్తూన్నారు. ఇప్పటివరకూ సుమారుగా 76,96,000 మందికి ప్రభుత్వం పెస్సన్లు ఇప్పడం జరుగుతోందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

.11.00

మిస్టర్ షైర్క్రంస్ : తాత్కాలిక వలసల గురించి వారు డిస్ట్రిక్టు చేస్తున్నారు.

శ్రీ టిజిని కృష్ణారెడ్డి (గుంటూరు) : సర్, రచ్చబండ కార్యక్రమంలో 464 మంది వికలాంగులకు పెస్సన్ ఇవ్వాల్సి వుంది. పిడుగురాళలో వికలాంగులు 464 మంది పుంటే, అందులో 200 మంది వికలాంగులు వలన పోతారా ? అధికారులు మంత్రి గారికి సరియైన సమాచారం ఇప్పడం లేదని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మిరెడ్డి : వికలాంగులకు ఏమైనా పని పుండి గ్రామం నుంచి బయటకు వెళ్లిపోయి పుంటే, అటువంటి వారిని జాబితా నుంచి తీలగించి ఇవ్వడం జరిగింది. వారు అడుగుతున్నట్లుగా మైగ్రేంట్స్ అని నేను అనుకోవడం లేదు. ‘సదరం’ కార్బ్ ద్వారా వారికి సర్ఫ్స్ చేయడం జరుగుతోంది. ఆ కార్బ్ ద్వారా అక్రూడ లేని వారికి పెస్టన్ కట్ చేయడం జరిగింది. అటువంటి వారికి జిల్లా లెవెల్స్ క్యాంపులు నిర్పించి పెస్టన్లు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోంది. ఎంపరరీ మైగ్రేంట్స్ ఎవ్వెతే పున్నారో వారందరికి, రచ్చబండ కార్బ్కమం ద్వారా అప్పికేపణ్ణ పెట్టుకుంటే, వారికి తిరిగి పెస్టన్లు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

జిల్లాల వారీ బి.సి. హస్టల్స్ లో గ్రాంట్ల దుర్భిణియోగం

ప్రశ్న నెం.5401 (75)

సర్వశ్రీ/ శ్రీమతి బోమ్మిడి నారాయణరావు, మసాల పద్మజ, బోడకుంటి వెంకటేశ్వరర్లు

గౌరవనీయులైన వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపు శాఖా మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ?

- అ. వివిధ జిల్లాలలోని విద్యార్థుల హస్టల్స్ అధికారులు చేసిన గ్రాంట్ల దుర్భిణియోగం గురించి బిసి సంక్షేపు కమిటీ, నిఘూ శాఖ నివేదించాయా ?
- అ. నియోజకవర్గం స్థాయి హస్టల్స్ ఒక సంవత్సరం నుండి, ఇతర హస్టల్స్ చాలా కాలం నుండి మేన్ ఛార్టీలను చెల్లించని విషయం వాస్తవమేనా ?
- ఇ. ఈ హస్టల్సు చెల్లించాల్సిన మొత్తాల పరిమాణమెంత ?
- ఈ. కమిటీ, నిఘూ శాఖ నివేదికలపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ? హస్టల్సు మెరుగు పరచడానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటి ?

గా. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేపు శాఖా మంత్రి (శ్రీ బి. సారయ్య)

- అ. అనుసంధీ
- అ. లేదండీ
- ఇ. రూ.4.08 కోట్ల బకాయి మొత్తాన్ని చెల్లించాల్సి పుంది.
- ఈ. క్రమబద్ధంగా హస్టల్సు సందర్భంచాలని జిల్లా స్థాయి అధికారులందరినీ ఆదేశించడమయింది. రేపున్ కార్బ్ నెంబర్లతో హస్టల్ బోర్డర్లందరి డేటా బేస్ ను రూపొందించడమపుతున్నది. నిందితులైన హస్టల్ సంక్షేపు అధికారులను సస్పెండ్ చేసి విచారణను ప్రారంభించడమయింది.

శ్రీ బోమ్మిడి నారాయణ రావు (పశ్చిమగోదావరి) : అధ్యక్షా, సంక్షేపు హస్టల్స్, సిబ్బందికి సంక్షేపున్నాన్ని, విద్యార్థులకు సంక్షోభాన్ని మిగిలేస్తే కేంద్రాలుగా మారిపోయాయి అన్న సంగతి నా కంటే బాగా మంత్రి గారికి తెలుసు. మంత్రిగారు గతంలో బిసి వెల్ఫేర్ కమిటీ షైర్క్స్ గా పున్సుపుడు ఆయనతోపాటుగా చాలా హస్టల్సు తిరిగే భాగ్యం నాకు కలిగింది. మంత్రి గారేమో ముసి నమ్మినప్పుతున్నారు.

ఎ.సి.బి. తనిభీలో రూ.15 కోట్లు నిధులు సంక్షేమ శాఖ సిబ్బంది స్వాహ చేసినట్లుగా మనకు తెలుస్తోంది. అది వాస్తవమా కాదా ? మెనూ ప్రకారం హస్టల్స్‌లో విద్యార్థులకు అహరం అందడం లేదని మీరూ, మేమూ చేసిన తనిభీలో రుజువైంది. ఈవాళ ఆ విషయం ఎక్కడుంది ? కోడి గుడ్లు అన్నారు, కోడి గుడ్లు లేవు. మనం చూసాము. సుమారు ఎనిమిది లక్షల మంది విద్యార్థులు సంక్షేమ హస్టల్స్‌లో పున్చట్లుగా రికార్డు, అందులో 2.40 లక్షల మంది బోగ్స్ విద్యార్థులే. ఆ డబ్బును సిబ్బంది స్వాహ చేస్తున్నారని మన దృష్టికి అనేకసార్లు వచ్చింది. దాని మీద మీరు మంత్రి అయిన తరువాత చర్య తీసుకుంటున్నారా లేదా ?

హస్టల్స్‌కు బకాయిలు పున్నాయని మంత్రి గారు ఒప్పుకున్నారు. అని ఎప్పుడు రిలీజ్ చేస్తారు ? ప్రతిసెలా వారికి డబ్బులు ఇవ్వకపోతే వారు విద్యార్థులకు సరియైన భోజనం ఎట్లా అందజేస్తారు ? హస్టల్ నిర్వహణ మీద ఏమైనా ఒక కమిటీని వేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి పుందా ?

డా. మసాల పద్మజ (కర్నూలు) : మంత్రి గారు రెండవ ప్రశ్నకు సమాధానమిన్ను లేదండీ అన్నారు. వాస్తవంగా చాలా హస్టల్స్‌లో ఒక సంపత్తురం నుంచి మెన్ ఛార్జెస్ ఇవ్వడం లేదు. ప్రతి హస్టల్ లోనూ లక్ష నుంచి రెండు లక్షల రూపాయల వరకూ బకాయిలు పున్నాయి. ఈ విషయం మీద కల్పరిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. నాలుగు కోట్ల రూపాయల బకాయిలు మీరు ఎప్పటిలోగా చెల్లిస్తారు ? బిసి హస్టల్స్ తీవ్రమైన వార్డేస్ కొరత పుంది. ఆ పోస్టులను ఎప్పటిలోగా భర్తి చేస్తారో చెప్పిలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరర్లు : అధ్యక్షా, ఈ హస్టల్ పరిస్థితి గురించి గతంలో వారు శాసన సభ్యులుగా, నేను పార్లమెంటు సభ్యులుగా పున్చుడు వరంగల్లు జిల్లాలో ఎన్నో హస్టల్లను విజిట్ చేసినపుడు హస్టల్లలో జరిగే అనేక అక్రమాలు వెలుగు చూసాయి. వరంగల్ జిల్లాలో చాలా మటుకు ఎసిబి దాడుల వల్ల రికవరీలు చేయడం జరిగింది. కాబట్టి, ఉత్సాహంతులు, బడుగు బలహీన వర్గాలకు చెందిన మంత్రి గారు ఈ మధ్యనే మంత్రి అయ్యారు కాబట్టి అదే ఉత్సాహంతో బిసి హస్టల్ నిర్వహణలో పున్న లోపాలను అన్నిటినీ సరిదిద్దే విధంగా స్విడ్గా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చాలా హస్టల్లలో వార్డేస్ లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇన్ఫారోస్ లోనే నడుస్తున్నాయి. అందువల్ల త క్షణమే భారీగా పున్న వార్డేస్ పోస్టులను భర్తి చేసి హస్టల్ల సక్రమంగా నడవడానికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఫీజు రీఎంబర్స్ మెంట్ కూడా ప్రభుత్వానికి తలనొప్పిగా తయారైంది. దానిని కూడా త్వరితగతిన చెల్లించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సారయ్ (వరంగల్ తూర్పు) : అధ్యక్షా, గౌరవ వెనుకబడిన తరగతుల శాసన సభా సంఘం 2010 జూలై, ఆగస్టు మాసాలలో చిత్తురు, శ్రీకాకుళం జిల్లాలను సందర్శించడం జరిగింది. చిత్తురులో బిసి బాలికల వసతి గృహంను, శ్రీకాకుళం పట్టణంలో బిసి బాలుర వసతి గృహంను సందర్శించింది. విద్యార్థుల అటెండెన్స్లో గల భారీ వ్యత్యాసాన్ని చూసి, సంబంధిత వసతి గృహం అధికారిని సస్పెండ్ చేయమని రికమండ్ చేయడం జరిగింది. కమిటీ సిఫార్సు మేరకు వసతి గృహం అధికారిని జిల్లా కలెక్టర్ సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది.

తరువాత రాష్ట్రంలో పున్న బిసి వసతి గృహాలన్నిటినీ పరిశీలించమని అదేశాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. బిసి వసతి గృహాలన్నిటిలో అవతపకలు అరికట్టడానికి, విద్యార్థుల వివరాలను, వారి కుటుంబ రేప్స్ కార్డుల సంఖ్యలోపాలు మిగిలిన వివరాలను కంప్యూటర్ రించ్ తద్వారా బోగ్స్ క్లెయిమ్లను అరికట్టి, నిధుల దుర్మినియోగాన్ని అరికట్టేందుకు చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది.

ఉ. 11.10

హోస్టల్ కొరకు బడ్జెట్లో రూ.293 కోట్లు కేటాయించాము. బుక్స్, యూనిఫోమ్, కాస్ట్ట్యూటిస్ట్, మెన్ ఛార్జీల కొరకు రూ.80.49 లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా రూ.4.08 లక్షలు బకాయిలు ఉన్నాయి. నీటిని త్వరలో చెల్లించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. నారాయణరావు గారు హోస్టల్ తనిఫీ విషయం చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్య కార్బర్యర్ ద్వారా సంబంధిత అధికారులందరికి ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఎప్పటికప్పుడు గతంలో గౌరవ శాసన సభ్యులు, శాసన పరిషత్ సభ్యులు, పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రజా ప్రతినిధులందరు కూడా హోస్టల్లో నిద్ర పోవడమే కాకుండా అక్కడి స్థానిక పరిస్థితులు తెలుసుకుని జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి ఎన్నో సమస్యలు తీసుకు చెప్పారు. వాటి మీద చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈ మధ్యనే రెవ్యూ చేయడం జరిగింది. తప్పకుండా అన్ని చర్యలూ తీసుకుంటాం. వసతి గృహాల్లో కూడా విద్యార్థుల కొరకు 300 వార్డ్ పోస్టులు భర్తి చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. 900 పోస్టులు నాలగవ తరగతి వాళ్ళకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

శ్రీ దాడి నీరభద్రరావు : సౌర్, నిద్రపోయే వాళ్ళను లేపగలం గానీ నిద్ర సటిస్తున్న వాళ్ళను లేపలేం. ప్రభుత్వం మూడు జిల్లాలో ఏసిబి రైట్స్ చేసింది. తిప్పోస్టు గారు చైర్మన్‌గా నియమించిన బిసి సంక్షేపు కమిటీ కొన్ని జిల్లాలో తిరిగి ఎంక్షెరీ రిపోర్టును సబ్మీట చేయడం జరిగింది. విజిలెన్స్ డిపార్ట్మెంటు వాళ్ల కూడా ఎంక్షెరీ రిపోర్టు సబ్మీట చేశారు. చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి, కోట్లాది రూపాయలు వార్డ్ స్టు మిస్యూజ్ చేస్తున్నారని నిర్దారణ అయింది. మెదక్ లో ఉన్న సాంథీక సంక్షేపు శాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ లాస్ట్ స్టు రూ.3 కోట్లు కాలేజీ స్కూలెంట్స్ కిబ్రిన డబ్బును తమ భాతాలో జమ చేసుకోవడం జరిగిందని రిపోర్టులు సబ్మీట చేశారు. ఇంకా మిగిలిన వాళ్ల నెలకు లక్ష రూపాయలు డైవర్ట్ చేస్తున్నారని చెప్పడం జరిగింది. ఇన్ని జరిగిన తరువాత యాక్షన్ ఏమిటనేం మంత్రి గారి నుంచి ఆశిస్తాం. సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతారు. అలాగే ఉంది ఈ సభలో క్వశ్వర్ అవర్ కూడా. ఇంత ట్రైము వేస్తే చేసుకుంటూ మేమెందుకు ప్రశ్నలు వేస్తాం? ఎదో ఒక సమాధానం వస్తుంది, ప్రజలకు ఉపయోగ పడేలా సమాధానం ఇస్తారని, రిలీఫ్ వస్తుంది, రెమెడీ ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాం. రిలీఫ్ ఉండదు, రెమెడీ ఉండదు. ఏమీ ఉండదు. ఏమి జరిగింది అక్కమాలు రుజువయ్యాయా అంటే రుజువయ్యాయి అన్నారు. అవకతవకల మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారనే దానికి సమాధానం లేదు. అనలు గపర్చుమెంటు ఉందా? గపర్చుమెంటు ఉంటే ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ బనవరాజు సారయ్ : అధ్యక్షా, నేను ముందే జవాబు చెప్పడం జరిగింది. ఎవరైతే కరపున్ చేశాలో వారిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. వారి మీద ఎంక్షెరీ మొదలైంది. ఎంక్షెరీ చేసిన తరువాత తప్పనిసరిగా తగు చర్యలు తీసుకుంటాం. ఎంత పెద్దవాళ్లైనా సరే కలిన చర్యలు తీసుకుంటాం. నిరుపేదల సంక్షేపుం కొరకు ఉన్న హోస్టల్లో అవకతవకలు చేసిన వార్డెస్ట్స్ కలిన చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. సస్పెండ్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఇందులో ఎంత మంది ఉన్న తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీ దాడి నీరభద్రరావు : మూడు కమిటీలు రిపోర్టు సబ్మీట చేశాయి. మూడు కమిటీల తాలూకు రిపోర్టు ప్రకారంగా దాన్ని **persuasion** చేయడానికి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు. దీని మీద ఇంకా ఎంక్షెరీ ఎవరు చేయాలి? అవినీతి చేసే వాళ్లకు గపర్చుమెంటు అనేది ఒకటుందనే భయం ప్రజల్లో ఉందా? ఇంకెందుకూ ? అవినీతిని చట్టబడ్చం చేసేయండి. ఎందుకండీ మనం ఇంక మాట్లాడుకోవడం? అవినీతి గురించి, అక్కమాల గురించి మాట్లాడుకోవడం దేనికండీ? మీ టైము దండగ, మా టైము దండగ. ప్రభుత్వం యొక్క ధనం అంతా దుర్భాగ్యమైగాం అయ్యే పరిస్థితి.

శ్రీ బసవరాజు సారయ్య : అవినీతిని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వానికే కాదు అందరికీ బాధ్యత ఉంది. అవినీతిని అరికట్టి నిజమైన పరిపాలన అందించడంలో సభ్యులందరూ తమ సహాయ సహకారాలు అందించాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధికారుల దుర్వినియోగం వెనుక పాలిటికల్ పార్టీన్ ప్రమేయం కూడా ఉంది. రాజకీయ నాయకుల తాలూకు వత్తిడితో వాళ్ల తాలూకు దన్పుతోనే ఈరకమైన అవినీతి జరుగుతున్నది. దీన్ని అరికట్టడానికి కూడా సరియైన చర్యలు తీసుకోలేక పోతున్నారు. నియోజక వర్గానికి ఒకటి చొప్పున విమేన్ హాస్టల్ పెట్టారు. సంవత్సరం పాటు వాళ్లకు గ్రాంట్ లేను. ఆ ఆడ పిల్లలు ఎక్కడని చదువుకుంటారు? ఎక్కడని తింటారు? సంవత్సరం పాటు నిధులు నిడుదల చేయలేదు. హాస్టల్ పెట్టామనిపించుకోవడం, నిధులిప్పక పోవడం. దేనికండి హాస్టల్ ఇచ్చింది? హాస్టల్లో జరుగుతున్న అన్నాయాలకు, అక్రమాలకు, అవినీతికి ప్రభుత్వం వంత పాడుతున్నది. ప్రభుత్వం నిస్సహాయమై పోయింది. ప్రభుత్వం ఏ నిధుమైన చర్య తీసుకోలేనటువంటి అసనుర్ధమైన పాలన అందిస్తున్నది. ఇటువంటి ప్రభుత్వ వైఫారిని నిరసిస్తూ నేను వాక్యచేస్తున్నాను.

(టిడిపి సభ్యులు సభ నుంచి వాక్యచేశారు)

శ్రీ బసవరాజు సారయ్య : గౌరవ సభ్యులకు ముందే చెప్పడం జరిగింది. కమిటీ సిఫారసు మేరకు జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టికి వచ్చిన వెంటనే సస్పండ్ చేశారు. ఎంక్షెర్ కూడా జరుగుతున్నది. సభా కమిటీ జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకు వెళ్లినప్పుడు జిల్లా కలెక్టర్ వెంటనే సస్పండ్ చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం బీసీ సంక్షేపం కొరకు నిరుపీదలందరికి విద్య కొరకు కృషి చేస్తున్నది.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, నిఘూ కమిటీ విపరాలను సభకు తెలియ చేయమనండి.

మిస్టర్ షైర్స్ : యాక్షన్ తీసుకుంటున్నామన్నారు. రాధాకృష్ణయ్య గారూ సప్పిమెంటరీ ప్రశ్నలు అడగండి.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య (నెల్లారు) : అధ్యక్షా, 300 బీసీ హాస్టల్లను శాంక్షన్ చేసి, 300 వార్డ్ పోస్టులను కూడా ఫిలప్ చేయడానికి అనుమతించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నేను మనస్సుర్చిగా అభినందిస్తున్నాను. బీసీ సంక్షేపం కొరకు ఈ ప్రభుత్వం చేపడుతున్న చర్యలు చాలా అభినందనీయం. నాది ఒక చిన్న రిక్వెష్చ. హాస్ట కీపింగ్ సిబ్బందిని బోట్ పోర్సింగ్ లో తీసుకోవడానికి నిర్దయం తీసుకున్నారు. ఇది పెద్ద ప్రాభ్లమ్ అయిపోతున్నది. ప్రభుత్వానికి కూడా దారిన పోయే శనిని మా వాకిటి దాకా వచ్చిపోష్టుష్టుగా ఈ అవుట్ పోర్సింగ్ విధానం ఉంది. ఏ అవుట్ పోర్సింగ్ విధానంలో ఎక్కడ ఏ డిప్యూటీమెంటులో ఎవరికి మనం ఇచ్చినా కూడా వాళ్ల ఇంట్లో నుంచి డబ్బులు ఇవ్వడం లేదు. ప్రభుత్వం బిల్లు పే చేయనిదే వాళ్లు పే చేయడం లేదు. దానికి తోడు ప్రతి ఒక్కరికీ రూ.400/- లేదా రూ.500/- డబ్బులు మిగుల్చుకుని ఎప్పుడో మూడు నెలలకో, ఐదు నెలలకో, ఆరు నెలలకో ప్రభుత్వం ఏరోజు డబ్బుల్చే ఆరోజు ఇస్తున్నారు. దీనికెందుకు టెంపరరీగా ఇన్ని సంవత్సరాలని రిట్రూట్ చేసే విధానం చేయలేదు? ఎంప్లాయ్మెంటు ఎక్స్పొంజ్ ద్వారా డైరెక్టగా పెట్టుకునే విధానాస్టేమన్నా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బనవరాజు సారయ్య : అధ్యక్షా, ఏ ప్రశ్నకు అవునండీ., బీ ప్రశ్నకు కంటేంజెస్టీ ఏర్పాట్లతో తాత్కాలిక అప్రాతిపదికన మొత్తం 49 హోస్పిట్సు ప్రారంభించడమయింది. 02.07.2010 తేదీ గల బిసిడబ్ల్యూ (బి.2) శాఖ, జి.ఓ.ఎస్.సెం.16 ద్వారా ప్రభుత్వం, డైసెన్సి ద్వారా (జిల్లా ఎంపిక కమిటీ) రిక్రూట్ చేయపలసిన 300 హోస్పిట్ సంక్షేమ అధికారుల పదవులను, బోర్డ్ సోర్టింగ్ ప్రాతిపదికన హాస్ కీపింగ్ సిబ్బంది పదవులను మంజూరు చేసింది. హోస్పిట్ సంక్షేమ అధికారుల రిక్రూట్మెంటుకు చర్యను ప్రారంభించడమయింది. రిక్రూట్మెంటు ప్రక్రియను త్వరలో పూర్తి చేయడానికి, మిగతా హోస్పిట్సు ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలను చేపడుతుంది.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, బోర్డ్ సోర్టింగ్ లేకుండా నేరుగా టెంపరరీ బేసిన్లో 10 సంవత్సరాలైనా, 15 సంవత్సరాలైనా ప్రభుత్వమే ఎందుకు చేయకూడదు? ఎంతో ఆదాయం వస్తుంది కదా!

శ్రీ బనవరాజు సారయ్య : అధ్యక్షా, బీసీల్లో ఉన్నత విద్య కొరకు 300 కళాశాల వనతి గృహాల కొరకు ప్రభుత్వం జి.ఓ.ఎం.ఎస్.సెం.16, బీసీ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంటు ద్వారా 02.07.2010 తేదీన జివో మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఒక్కుక్క వనతి గృహం యొక్క విద్యార్థుల సంఖ్య 100. ఇప్పటికి 49 వనతి గృహాలను ప్రారంభించడం జరిగింది. 300 వనతి గృహాల కొరకు 300 హోస్పిట్ వెల్ఫేర్ అఫీసర్ల రిక్రూట్మెంటు ప్రతిపాదన మరియు 900 మంది నాలుగు తరగతి సిబ్బంది బోర్డ్ సోర్టింగ్ ప్రాతిపదికన నియమించడానికి ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేయడమయింది. గత 5, 6 సంవత్సరాల నుండి నియమకాలు జరగక పోవడం వలన ఆ అవకాశాన్ని అర్పిత గల వారు ఉపయోగించుకోవడానికి వీలుగా చాలా బీసీ సంఘాల అభ్యర్థన మేరకు హోస్పిట్ వెల్ఫేర్ అఫీసర్ పోస్టులకు గల వయో పరిమితిని 34 నుంచి 39 కి పెంచవలసిందిగా కొరడం జరిగింది. వెల్ఫేర్ అఫీసర్ పోస్టుల నియమకం కొరకు మహిళల కోటా క్రింద 33 శాతం కేటాయించవలసిందిగా కూడ కొరడం జరిగింది. ఈ రెండు అంశాలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నాయి. ఉత్తర్వులు కూడా త్వరలోనే ఇష్టండం జరుగుతుంది. హోస్పిట్సు కూడా త్వరలోనే ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

మన్నలు ఇతర చార్టర్లు వంటి వసూళ్లను జిహాచ్ ఎంసికి బదలీ చేయడంలో జాప్యం

ప్రశ్న నెం.5387 డా.కె.నాగేశ్వర్, ఎం.ఎల్.సీ.,

గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- ఆ) వస్తు, ఇతర చార్టర్లుగా ప్రభుత్వం వసూలు చేసే మొత్తాలను జిహాచ్ ఎంసికి బదలీ చేయడంలో విపరీతమైన జాప్యం జరుగుతున్నదా ;
- ఆ) అయితే, జిహాచ్ ఎంసికి చెల్లించాలిన బకాయిల మొత్తం ఎంత; బకాయిలను ఎప్పటిలోగా చెల్లిస్తారు?

మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం.మహేధర్ రెడ్డి) :

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా.కె.నాగేశ్వర్ (మహబూబ్‌నగర్) : అధ్యక్షా, ఈ సమాధానం ఎంత సత్యదూరమో మీరే ఆలోచించండి. నేను అడిగిన ప్రశ్న ప్రభుత్వం వసూలు చేసిన వస్తుల్లో జీవాచ్చఎంసీకి ఇవ్వాల్సినవి ఇస్తున్నారా, లేదా? నేను జీవాచ్చఎంసీ నుంచి సేకరించిన వివరాలు చెబుతాను. మోటర్ వెహికల్ ట్యూక్స్ 12th Finance Commission ప్రకారం 10 శాతం మునిసిపాలిటీలకు రావాలి. మొత్తం ఆదాయం రూ.500 కోట్లు వస్తున్నదంటే అందులో రూ.50 కోట్లు జీవాచ్చఎంసీకి రావాలి, కానీ ఇచ్చింది కేవలం రూ.63 లక్షలు. Property Tax రూ.180/- కోట్లు ఇవ్వాలి. ఇచ్చింది కేవలం రూ.20 కోట్లు. ప్రాఫైషనల్ ట్యూక్సులో 95 శాతం మునిసిపాలిటీకి రావాలి. జీవాచ్చఎంసీకి రూ.187 కోట్లు రావాలి. కనీసం రూ.50 కోట్లున్న ఇచ్చారో లేదో చెప్పమనండి. అంటే మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాఖ ఇవ్వాలని నేను అనలేదు. ప్రభుత్వం వసూలు చేసిన వస్తుల్లో జీవాచ్చఎంసీకి రావలసింది ఉండా లేదా అని అడిగాను. మంత్రి గారు లేదు, ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని సమాధానం చెబితే అది సభను తప్పు దోష పట్టించడం కాదా?

ఉ.11.20

శ్రీ ఎం.మహేధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా ! వస్తు, ఇతర కాళ్ళలుగా ప్రభుత్వం వసూలు చేసే మొత్తాలలో జీవాచ్చయంసికి బదిలీ చేయడంలో వివరీతమైన జాప్యం జరుగుతోంది. బదిలీ చేయడంలో యం.ఎ అండ్ యు.డి డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఎలాంటి జాప్యం జరగడంలేదు. 2010-11 సంవత్సరంలో రూ.73 కోట్లు 33 లక్షలు బడ్జెట్లో అలోకేషన్ చూపించాము. ఆ డబ్బు ప్రభుత్వం నుండి విడుదలైన వెంటనే మేము యం.ఎ అండ్ యు.డి డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా వెంటనే జీవాచ్చయంసికి ఆ డబ్బులను బదిలీ చేస్తున్నాము. జి.ఓ.యం.యన్ సెంబర్ 212, తేది15.5.2010 కొంత మొత్తాన్ని బదిలీ చేయడం జరిగింది. రెండవది జి.ఓ.యం.యన్ సెంబర్ 344. తేది7/8/2010 ద్వారా మిగిలిన రూ.73 కోట్లు 33 లక్షలను బదిలీ చేయడం జరిగింది.

డాక్టర్ కె.నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా ! మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాఖ ఒక దగ్గర, అర్థిక శాఖ ఒక దగ్గర పనిచేయదు కదా. అలాగే ప్రభుత్వానికి కూడా సమిష్టి బాధ్యత ఉంటుంది. 74వ రాజ్యంగ సపరణ ప్రకారం బదిలీ అంటే Transfer of resources from the State Government to municipality. కానీ మంత్రిగారు Transfer of resources from the Municipal Department to GHMC అంటున్నారు. రాజ్యంగంలోని ఫ్రెన్చిపుల్స్ ను కూడా మంత్రులు పట్టించుకోవాలే మమ్మలేం చేయమంటారు? ప్రాంతాల వారీగా ప్రభుత్వం చీలిపోయిందనుకున్నారు గానీ శాఖల వారీగా కూడా ప్రభుత్వం చీలి పోయిందా? మేం రెండు జాట్లు పట్టుకొని పీక్కొని కూర్చొందా? మంత్రిగారిని సరిగ్గా సమాధానం చెప్పమని మీరైనా అదేశించండి. ప్రతి ప్రశ్నకు లేదు, ఉత్పన్నం కాదని మంత్రి గారి సమాధానాలకు గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు ఇంతకుముందే అభ్యంతరం తెలిపారు. అధ్యక్షా! 74వ రాజ్యంగ సపరణ గురించి మీకు తెలుసుకదా. మీరైనా చెప్పండి. మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ నుండి జీవాచ్చయంసికి బదిలీనా?

(అంతరాయం)

MR CHAIRMAN : I am not allowing hundred percent. Without my permission, nothing will go on record.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం.మహేధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా ! ప్రాఫెషనల్ ట్యూస్ చట్టం, 1987 ప్రకారం కమర్సియల్ ట్యూస్ డిపార్ట్మెంట్‌వారు ప్రాఫెషనల్ ట్యూస్‌ను వసూలు చేస్తున్నారు. హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం మునిపల్ కార్బోరేషన్స్ సిబ్బందికి ప్రభుత్వం నుండి శాలరీలు పోవడం లేదు కాబట్టి ఎ.పి ట్యూస్ అండ్ ప్రాఫెషనల్ ట్యూస్ క్రీడర్స్ కాలింగ్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ యూక్ 2010, సెక్షన్ 35 ప్రకారం, ప్రాఫెషనల్ ట్యూస్ మొత్తం ధనాన్ని కూడా ఫలానా మునిపాలిటీ కార్బోరేషన్స్‌కు బదిలీ చేయాలని ఈ యూక్‌లో నిర్దేశించడం జరిగింది. దీని ప్రకారం జిపాచెంసి వారు ప్రాఫెషనల్ ట్యూస్‌ను మేమె సొంతంగా వసూలు చేసుకుంటాము ఆ అధికారాలు ఇవ్వండని, లేదా వసూలైన మొత్తంలో 95 శాతాన్ని కమర్సియల్ ట్యూస్ డిపార్ట్మెంట్ నుండి ఛైరెక్స్‌గా ఏ అకోంట్‌కు బదిలీ చేయండని కోరుతూ ప్రభుత్వానికి రెండు ప్రతిపాదనలు పంపించారు. ఈ రెండూ కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. త్వరలోనే దీనికి సంబంధించిన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

డాక్టర్ కె.నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా! నేను అడిగింది ఏమిటి? మేం ఏమంటున్నాం? మీరు వాస్తవం చెప్పండి. యన్ బకాయిలు ఉన్నాయి, ఇవ్వడం లేదు, ఇస్తాం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇబ్బందులు ఉన్నాయి అని చెప్పమనండి. బకాయిల విషయంలో అధికార పార్టీకి చెందిన నగర మేయర్, కమిషనర్‌గారు ప్రభుత్వానికి ఉత్తరం ద్వాసారా, లేదా? చెప్పమనండి. ఒక విషయంపై సమగ్రమైన అధ్యయనం చేసే సభకు వస్తాము. మంత్రులు కూడా అధ్యయనం చేసి వస్తారనుకుంటాము. మంత్రులను సమాధానం చెప్పమంటున్నాము.

శ్రీ ఎం.యన్ ప్రభాకర్ రావు(హైదరాబాద్) : అధ్యక్షా ! గ్రేటర్ హైదరాబాద్, హైదరాబాద్ కొరకు దాదాపు 7 వేల కిలోమీటర్ల రోడ్లు మెయింటైన్స్ కోసం చేస్తున్నారు. ఈ రోడ్లకు మోటర్ పెహెకల్ యూక్ కింద పర్మిషన్ ఇచ్చేవారు. సబ్కెప్టెంట్ గుర్తుమెంట్ వచ్చిన తర్వాత ఈ రోడ్ల రెస్టోరాంలిటీ తీసుకొని కేవలం 10 పర్మిషన్ ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఇంతకుముందు ఏ శాఖకు ఆ శాఖవారే ఆస్థిపన్న కట్టేవారు. 1997లో అన్ని డిపార్ట్మెంట్‌వారు కలిసి ఒకే మొత్తంగా ప్రాప్తీ ట్యూస్ చెల్లిస్తామన్నారు. వారు మొత్తం రూ.183 కోట్లు మునిపల్ కార్బోరేషన్స్‌కు చెల్లించాల్సి ఉంటే, కేవలం రూ.20 కోట్లు కూడా ఇవ్వడం జరగలేదు. దీనివల్ల మునిపల్ కార్బోరేషన్స్ చాలా ఇబ్బంది కలిగి, అభివృద్ధి అగిపోతోంది. గుర్తుమెంట్ నుంచి వచ్చే నిధులు కూడా రావడంలేదు కాబట్టి చాలా అవేదన చెందుతున్నారు. ప్రాఫెషనల్ ట్యూస్ క్రింద 2007-08లో రూ.137.07 కోట్లు వసూలు చేస్తే, మునిపాలిటీకి రూ.130 కోట్లు రావలసి ఉండగా ఇచ్చింది రూ.46 కోట్లు మాత్రమే. అదే విధంగా 2008-09లో రూ.156.15 కోట్లు వసూలు చేస్తే వాస్తవంగా రావలసింది 140 కోట్లు కాగా ఇచ్చింది మాత్రం రూ.12 కోట్లు. దయచేసి జిపాచెంసికి ఇవ్వాల్సిన బకాయిలు చెల్లిస్తే అభివృద్ధి చాలా సవ్యంగా జరుగుతుందని నా ఉద్దేశ్యం.

డాక్టర్ కె.నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా ! రేపు సరైన సమాధానంతో సభకు రఘ్యుని మీరు మంత్రిగారిని ఆదేశించండి.

శ్రీ యం.మహీధర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా ! పూర్తి సమాచారంతోనే సభకు వచ్చాము. మా డిపార్ట్మెంట్ పరంగా, మా దగ్గర లభ్యమైన సమాచారాన్ని, ఉన్న వాస్తవాలను సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము. ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో జిహాచ్యంసికి ఏ మొత్తాలను కేటాయించిందో, వాటిని యం.ఎ అండ్ యుడి డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా భ్రాస్టఫర్ చేసి జిహాచ్యంసికి మేం సకాలంలో అందజేస్తున్నాము. దీంట్లో ఎటువంటి జాప్యం గాని, ఏ రకమైన నిధులుగాని ఇక్కడ అట్టిపెట్టడం గానీ జరగలేదు. ఎలాంటి వివరాలకు అపోహాలకు తావు లేకుండా ప్రభుత్వం తన ఖజానాలోని ఇతర మొత్తాల నుంచి కూడా ప్రోదరాబాద్, విశాఖపట్టం, నిజయవాడ నగరాలకు భారీ ఎత్తున ఖర్చు పెడుతోంది.

డాక్టర్ కె.నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా! ప్రభుత్వం కేటాయించిన వాటి గురించి నేను అడగలేదు. ప్రభుత్వం వసూలు చేసిన పన్నులు, రాజ్యాంగ రీత్యా జిహాచ్యంసికి రావలసిన పన్నులు మీరు బకాయి పడ్డారా అని మాత్రమే మంత్రిగారిని అడిగాను. మంత్రిగారు ఉత్సాహపంతులు. అధికారులను మందలించమనండి. It is a question of transfer of resources from State Government to Municipalities as per the 74th Constitutional amendment. రేపు మళ్ళీ పూర్తి సమాచారంతో సభకు రఘ్యుని మంత్రిగారిని మీరు ఆదేశించండి.

MR CHAIRMAN : Please resume your seat. Don't give any direction.

డాక్టర్ కె.నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా! డైరెక్ట్ కాదు, నా కోరిక ఇది.

శ్రీ యం.మహీధర్ రెడ్డి : పెద్దలు నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పిన విషయాల మీద పూర్తి వివరాలను, అలాగే ఇప్పటి నుండి ఏపైనా బకాయిలు ఉంటే ఆ వివరాలను వారికి పంపించడం జరుగుతుంది. ఒక ప్రక్క గవర్నమెంట్ తను పెట్టే డెవలప్ మెంట్లో యూక్సివిటీస్ నిధులను ఖర్చుపెడుతూ, రెండవ ప్రక్క బడ్జెట్లో నాన్ ప్లానింగ్ కింద ఏ మొత్తాలను కేటాయించిందో వాటిని మునిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ డిపార్ట్మెంట్కు అందజేస్తున్నామే కానీ ఎక్కడా, ఒక్క రూపాయి కూడా పక్కన పెట్టలేదు. అలోకెట్ చేసిన మొత్తాలను జిహాచ్యంసికి అందచేయడం జరిగింది. కానీ దీంట్లో ప్రభుత్వం నుండి కాకుండా సంబంధిత డిపార్ట్మెంట్స్ నుంచి డైరెక్ట్ అందజేయమని జిహాచ్యంసి వారు అడుగుతున్నారు. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది, త్వరలోనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందనే చెప్పాము.

MR. CHAIRMAN: Question No.78 (5103) and Question No. 79 (5039) are postponed at the request of the Members.

ఁ.11.30

ఏపొచ్ ఎంసి పరిధిలో దొంగతనాలు, ఇండ్ల దోషించేలు

(ప్రశ్న నెం.80 (5414))

శ్రీ ఎం.ఎస్ ప్రభాకర్ రావు
ఎం.ఎల్.సి

- ఎ) జిపొచ్ ఎంసి పరిధిలో గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా దొంగతనాలు, ఇండ్ల దోషించేలు భారీ యెత్తున జరుగుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- బ) అయితే వాటిని అరికట్టడంలో పోలీసులు విఫలమయ్యానికి గల కారణాలు ఏమిటి;
- సి) ఏడాది ఏడాదికి దొంగలించిన సాత్మను స్వాధీనం చేసుకోవడంలో తగ్గుదలకు గల కారణాలు ఏమిటి;
- డి) ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవనీయ హోం శాఖ మంత్రి
(శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి)

- ఎ) లేదండీ.
- బ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- డి) దొంగతనాల సంఖ్య బాగా పెరిగినప్పటికి, ఆస్తి స్వాధీన శాతంలో ఎటువంటి తగ్గుదల లేనప్పటికి, నేరాలను తగ్గించడానికి, రికవరీలను మరింత మెరుగుపరచడానికి ఈ క్రింది చర్యలు తీసుకోవడమయింది.
  1. కమ్యూనిటీ పోలీసింగు పథకం క్రింద నేరాలకు అస్కూరం ఉన్న ప్రాంతాలలో పెట్రోలింగుకు రక్షణ దళాలను ఏర్పాటు చేయడమయింది.
  2. నేరస్తులను గుర్తించడానికి, నేరస్తుల గ్యాంగులను పట్టుకోవడానికి, రికవరీలను రాబట్టడానికి ప్రత్యేక పార్టీలను ఏర్పాటు చేయడమయింది.

3. జైలు నుండి విడుదలైన నేరస్తులపై నిశితమైన నిఘాను ఉంచడమయింది. వారి కదలికలపై పర్యవేక్షణ ఉంచడమయింది.

4. ఎన్బిడబ్ల్యూ నిర్వహణ కోసం నిరంతర ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

5. రాష్ట్రం / ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎక్కడైనా అరెస్టు చేసిన నేరస్తుల గ్యాంగుల నిపథంలో నిరంతరాయంగా సమాచారాన్ని పరస్పరం అందజేసుకోవడమపుతుంది.

6) క్రమం తప్పకుండా గ్స్టీల నిర్వహణ, చెడు ఫ్రవర్టన గల, నేర చరిత్ర గల, అనుమానిత నేరస్తులపై నిఘా పుంచడం వంటి పోలీసు విధులను చేపట్టడమపుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఎస్ ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్షా ! నుంత్రిగారు నేరాలు, దొంగతనాలు జరగడంలేదంటున్నారు. కానీ ఈ మధ్య కాలంలో గ్రేటర్ హైదరాబాద్ లో దొంగతనాలు, నేరాలు చాలా పెరిగిపోయాయి. ఒకప్పుడు రాత్రి 2, 3 గంటలకు దొంగతనాలు జరిగితే, ఇప్పుడు పట్టపగలే మధ్యాహ్నం 12 గంటలకే జరుగుతున్నాయి. ఈ రోజు కుటుంబ పరంగా ఒక పెళ్ళికో, సినిమాకో, పికారుకో పోవాలంటే, వెళ్ళి వచ్చేటప్పటికే ఇల్లంతా దోచేస్తున్నారు. రికవరీ టోటల్గా ఫైలలయ్యాంది. రికవరీయే లేదు. సైబరాబాద్ లోనే నేరాల సంఖ్య ఎక్కువగా కుంపదుతోంది. మాదగ్గరున్న సమాచారం ఫ్రకారం హైదరాబాద్ లో ఇన్వింట్స్ ఆఫ్ క్రైమ్ 16,424, మర్దర్స్ 160, రాబర్న్, చిటింగ్స్ కూడా ఎక్కువగా నగరంలో జరుగుతున్నాయి. పెట్రోలింగ్ చేస్తున్నామని మంత్రి గారంటున్నారు. కానీ పెట్రోలింగ్ లేదు, ఏం లేదు. ప్రతి పోలీస్ సైపార్నలో దాదాపు 500 రాబర్న్ జరుగుతుంటే కేవలం 100, 50 కేసులకు మాత్రమే ఎఫ్.ఐ.ఆర్ రాస్తున్నారు. రికవరీన్ అయిన తరువాత రికవరీ అయింది కాబట్టి అప్పుడు కేసు పెట్టి రికవరీ అయినదాంట్లో 50, 50 అని మాట్లాడుకుంటున్నారు. ప్రతి పోలీస్ సైపార్నలో ఉన్న పోలీస్ స్టోఫ్సు బందీబుస్తుకు, వేరే దానికి ఉపయోగిస్తున్నారు గానీ, రికవరీన్కు, దొంగతనాలు అరికట్టడానికి, డెకాయుట్ అరికట్టడానికి ఉపయోగించుకోవడంలేదు. కాబట్టి వెంటనే మంత్రిగారు కూడా రికవరీ నిపథంలో ఏదైనా సైపార్న టీంను పెట్టి, ఒక రెండు నెలలలోనో, ఆరు నెలలలోనో రికవరీ కావాలని ఒక ట్రైం బౌండ్ పెట్టాలి. ఈ మధ్య ఎం.ఎల్.సి విల్స్ గారి కావ్హర్లో దొంగతనల జరిగింది. ఇప్పటివరకు రికవరీ లేదు. దాదాపు రెండు నెలలైంది. ఒక శాసనమండలి సభ్యుని నిపథంలోనే ఈ విధంగా ఉంటే మామూలు వాళ్ళ నిపథయం ఎలా ఉంటుంది ?

శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి (ముహేశ్వరం) : అధ్యక్షా ! జిపాచ్యంసి ఏరియాలో క్రైమ్కు సంబంధించి గత మూడు సంవత్సరాల నుండి తీసుకుంటే, ఈ సంవత్సరం కొంతవరకు తగ్గింది. 2008 సంవత్సరంలో 2425 కేసులు, 2009 సంవత్సరంలో 2300 కేసులు, 2010 సంవత్సరంలో 2245 కేసులు రిజిస్టర్ అయ్యాయి. రికవరీ శాతం తగ్గనప్పటికి పోలీస్ శాఖ తరఫున తీసుకోవాలిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఇక రికవరీన్ మూడు సంవత్సరాల నుండి తీసుకుంటే 2008లో 41 శాతం, 2009లో 41 శాతం, 2010లో 49.23 శాతం రికవరీన్ చేయడం జరిగింది. రికవరీన్ సాంతదార్థకు అందించే ప్రక్రియ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా చేపట్టాలని డిజిటిగారు ఈ రోజే ఒక మెమో కూడా ఇచ్చారు. స్థానికంగా ఉన్న ప్రజలు కూడా కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని, ప్రజలలో అవేర్నెన్ తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం కూడా పోలీస్ శాఖ తరఫు నుండి చేయడం జరుగుతోంది. ఇటీవల నేరగాళ్ళకి సంబంధించిన ఒక డాటా కూడా ప్రిపీర్ చేయడం జరిగింది.

దొంగతనం జరిగిన ప్రాంతాల వివరాలు సేకరించి, అంతకుముందు దొంగతనం చేసినవాళ్ళు ఎవరైనా అందులో ఉన్నారేమో అని ఆ డాటాతో పోల్చి చూడడం జరుగుతుంది. పెట్రోలింగ్ నిర్వహించేందుకు ప్రత్యేకంగా బ్లాఫోర్మ్ పెట్రోలింగ్ రక్షణ వలయాన్ని ఒకటి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఈ మధ్యన ఏ.టి.యం సెంటర్స్‌లో కూడా ఎక్కువగా దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయని పోలీసు శాఖ దృష్టికి పచ్చింది. వాటి నివారణకు ఏటియం సెంటర్స్ లో సి.సి కెమెరాలు, సెక్యూరిటీ గార్డులను ఏర్పాటు చేయాలని ఆయా బ్యాంకు అధికారులను కోరడం జరిగింది. ఒక నెల రోజులపాటు భద్రపరిచే సి.సి కెమెరాలను ఏర్పాటు చేయాలని బంగారు ఔపుల వారికి, కూడా డైరెక్షన్ ఇప్పడం జరిగింది. ప్రతి కాలనీలో అవేర్నెన్ ప్రోగ్రాం ఏర్పాటుచేసి ఎవరైనా తాళాలు వేసి డార్లకు వెళ్ళినపుడు పోలీసులకు సమాచారాన్ని ఇస్తే దొంగతనం జరగకుండా చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదే విధంగా సగరంలో కొత్తగా ఏర్పాటు చేసుకున్న దుకాణాలకు, నివిధ సంస్థలకు లైసెన్స్ మంజారు చేసినప్పుడే తప్పనిసరిగా సి.సి కెమెరాలను ఏర్పాటు చేసుకోవాలనే నిబంధనలను కూడా విధిస్తున్నాము. వంటవాళ్ళు, ఇంట్లో పనిచేసున్నవాళ్ళు దొంగతనాలకు పాల్చడుతున్నారనే సమాచారం ఉంది కాబట్టి సగరంలో డైవర్లను, వంటమనుసులను, పనివాళ్ళను కొత్తగా పనిలోకి తీసుకునేటప్పుడు వ్యక్తిగతంగా వారి వివరాల కొరకు పోలీసు వారిని రిక్వస్ట్ చేస్తే వీరి బ్యాక్ గ్రాండ్ అంతా సేకరించి ఆ వివరాలను యజమానులకు అందజేయాలనే ప్రయత్నం ఇప్పటికే పోలీసు శాఖ తరఫు నుంచి చేయడం జరిగింది. చైన్ స్నేచింగ్ ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి కాబట్టి పార్చులు, టెంపల్స్, జన సందోహం ఎక్కడెక్కడ ఎక్కువగా ఉంటుందో అలాంటిచోట్ల నిఘూ ఏర్పాటును చేయడం జరుగుతుంది. చైన్ స్నేచింగ్ ఎక్కువగా జరిగే ప్రాంతాలలోని ప్రజలను అలర్చి చేయడానికి ఈమధ్య ప్రత్యేకంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము. జైలు నుంచి బయటకు వచ్చిన నేరస్థలకు సంబంధించిన ఫోలోలను సి ల డి వెబ్సైట్లో పెడుతున్నాము. దీనివల్ల ప్రజలలో అవగాహన పెరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం.ఎన్ ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్ష ! పోలీసు డ్రెస్లో వచ్చి దొంగతనాలు చేస్తున్నారు. ఎవరు పోలీసులో, ఎవరు దొంగలో తెలియకుండా అయిపోయింది.

శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్ష ! ఇలాంటి మౌసాలకు పాల్చడకుండా ఉండడానికి నేరస్థల ఫోలోలను వెబ్సైట్లో పెట్టి, స్టోకంగా వారిపై నిఘూ కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. తద్వారా ప్రజలలో అవేర్నెన్ తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. నేరాలను అరికట్టడానికి, కేసులను డిట్క్ చేయడానికి క్రింది స్థాయి సిబ్బంది పనితీరును గమనించేందుకు డి.ఐ.జి స్థాయి అధికారి క్రమం తప్పకుండా పర్యవేషిస్తారు. ఔ స్థాయి అధికారుల ఆదేశాలను క్రిందిస్థాయి అధికారులు పాటిస్తున్నదీ లేనిదీ గమనించి, భౌతిక దాడులు పాల్పడేవారిపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించి దొంగతనాలు నివారించేందుకు ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము.

SRI T. SRINIVASULU (Kurnool) : The measures which have just been read out by the Hon'ble Minister for Home are conventional in nature. మామూలుగా దొంగతనమో, దోషిణీ జరిగితే తీసుకునేటటువంటి చర్యలన్నీ తీసుకుంటున్నారు. కానీ what is more important is Community Policing. This concept is to grow more and more in our state as it is being encouraged very much in other states in the Country. Under this concept, a lot of responsibility will be entrusted to the community in their respective jurisdictions. By virtue of evolving the Community Policing concept, there is every possibility of reducing small thefts and robbery besides avoiding different kinds of crimes.

My self and Dr. K. Nageshwar both have debated over this Community Policing just recently.

Further, I would like to mention that once a theft is taken place, it may not be possible for the police to recover the stolen goods hundred percent. I have every confidence that this concept will definitely reduce the offences and prevent thefts besides stopping many other crimes. Out of series of measures being initiated by the Department of Home to avoid and prevent offences and thefts, let this Community Policing be formed part of them so that it would greatly help the public at large besides making the job of the police easier.

Therefore, I request the Hon'ble Minister for Home to kindly convene a meeting with all the concerned including the Public Representatives besides the Residential Welfare Societies / Associations / Organisations and hold extensive discussions with them over Community Policing so as to evolve it and to implement it in a serious and effective manner by entrusting the responsibility to the community on par with the same concept being implemented in other parts of the country.

శ్రీమతి పి.సబితా ఇంద్రారెడ్డి : నేరాలు జరిగే అవకాశం ఉన్న ప్రాంతాలలో ఈ కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్ సహకారంతో ప్రత్యేకంగా పెట్రోలింగ్ ఇప్పటికే చేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసునట్లు దానిని ఇంకా ఎఫ్స్ట్ వ్హార్స్ చేస్తాము. తప్పకుండా దానిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. లోకల్లో ఉన్న శాఖలతోపాటు పోలీసు శాఖ కూడా పక్ష్యందీగా చర్యలు తీసుకొని అదుపు జేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసున్నాము.

ఉ.11.40

మిస్టర్ ఛైర్‌మెన్ : కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్‌ను ఉపయోగించడమనేది జనరల్ ట్రైం కాదు. కమ్యూనల్ ట్రైంలో స్థానిక ప్రజలతో ఇన్వార్స్ అవడం అనేది నేరమేమి కాదు.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలలో ఇది కూడా ఒకటి. నేరాలు జరిగే అవకాశాలు ఉన్న ప్రాంతాలలో కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్‌ల సహకారంతో ప్రత్యేకంగా పెట్రోలింగ్ ఏర్పాటు చేయడమనేది ఇప్పటికే జరుగుతోంది. ఇంకా ఎఫ్స్ట్ వ్హార్స్ కమ్యూనిటీ పోలీసింగ్‌ను ఇన్వార్స్ చేయాలని గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసిన దానిని తప్పకుండా పరిగణలోకి తీసుకొని, ఇంకా ఏ విధంగా చర్యలు తీసుకోవచ్చే చర్చించి తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేసున్నాము. ఇంకా చాలా చర్యలు తీసుకుంటాము. నీటన్నింటిని కూడా స్థానిక ప్రజల సహకారంతో పాటు, పోలీసు శాఖ కూడా పక్ష్యందీగా చర్యలు తీసుకుంటూ దొంగతనాలను అదుపుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసున్నాము.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు : అధ్యక్షా, ప్రతి పోలీస్ స్టేషన్లో ఉన్న డిట్కెన్ ఇన్స్పెక్టర్లను బందోబస్తు ద్వారా కూడా పంపిస్తున్నారు. వాళ్ళను వాళ్ల ద్వారా కన్స్పైన్ అయ్యటట్లు చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉందా? అనేది తెలియజేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, లా అండ్ ఆర్డర్ నుండి క్రైమ్సు సపరేట్ చేసి దానికి సంబంధించిన ఆఫీసర్లను అలాట్ చేయడమనేది ప్రత్యేకంగా ప్రతి పోలీస్ స్టేషన్లోనూ జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, ఈమధ్య కాలంలో పోలీసు శాఖ మీద కొంత ఒత్తుడి పెరగడం వల్ల క్రైంలో ఉన్న వారిని కూడా కొంతవరకు ఉపయోగించుకోవడం జరిగిందనేది వాస్తవం. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, క్రైంకు సంబంధించిన ఆఫీసర్లను ఆ బాధ్యత పరకే కన్ఫైన్ అయ్యెటట్లు చేసి రికపరీలు ఇంకా పెరగడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

MR. CHAIRMAN: We have completed all the questions. Now, we have to attend the Lap-Top orientation program at Committee Hall of Assembly and therefore, we can again meet at 12.30 P.M. after the training class. Now, the House is adjourned to meet at 12.30 P.M. after the class.

(Then the House adjourned at 11.42 a.m., till 12.30 P.M.)

12.50pm

**(After tea break, the House re-assembled at 12.50 p.m.
with the Hon'ble Chairman in the Chair)**

MR. CHAIRMAN: Today, there is no Special Mention. Mr. Seetaramulu has also forgotten this fact. Everything is going on smoothly. You have given importance to the subject of price rise so as to save the time. Now, I will take up Short Discussion on Price Rise.

SHORT DISCUSSION ON PRICE RISE

డా. మసాల పద్మజ (కర్మను) : అధ్యక్షా, ధరల పెరుగుదలపై ముందుగా మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. పెరిగిన నిత్యపసర పన్మువుల ధరలను తగ్గించడం ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం ఈ బాధ్యతను నెరవేర్పడంలో ఫూరంగా విఫలమయింది. ఎందుకంటే వంద రోజులలో నిత్యపసర పన్మువుల ధరలు తగ్గిస్తామని 2004 ఎన్నికల సందర్భంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రజలకు వాగ్గానం చేసింది. పెరిగిపోతున్న పెత్తోలు, డీజిలు ధరలు తగ్గిస్తాము, గ్యాస్ సిలిండర్స్ పంద రూపొయల సభీఁడీ ఇస్తామని ఎన్నికల సమయంలో హామీ ఇచ్చి అధికారంలోకి వచ్చింది. అటువంటి ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ప్రజలిచ్చిన ఈ హామీలను తుంగలో తోక్కింది. ధరలను తగ్గించలేదు సరికదా ! 200నుండి 300ల శాతం పెరిగిపోయాయి. పెత్తోలు, డీజిలు ధరల రేట్లు కూడా గత ఆరు, ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు 19 సార్లు పెరిగిన సందర్భాలున్నాయి. 2009 ఎన్నికల సందర్భంలో.....

మిస్టర్ షైర్క్స్ : మానిఫిస్టో రాసిందే నేను.

డా. మసాల పద్మజ (కర్మను) : మానిఫిస్టో ఇంజర్, అలాగే అది అనులు అయ్యెటల్లు చూడవలసిన బాధ్యత కూడా మీ మీద ఉంది అధ్యక్షా.

మిస్టర్ షైర్క్స్ : అందుకు ప్రతిపక్షం కూడా సహకరించాలి.

డా. మసాల పద్మజ : నిర్వచాత్మకమైన సూచనలు, సలహాలు ఇస్తాము. మరి వాటిని అమలయ్యలా ప్రభుత్వం చూడాలి కదా సార్. 2009వ సంవత్సరం ఎన్నికల సమయంలో ఆహారభద్రత చట్టం తీసుకువస్తామన్నారు. ప్రతినెలా పేదవారికి ఇచ్చే 20 కిలోల బియ్యాన్ని 30 కిలోలకు పెంచుతామని అన్నారు. అలాగే ధరలను నియంత్రించడానికి వంద కోట్ల రూపాయలతో ధరల స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. ఏమైంది ఈ హామీ? మొన్నునే లక్ష్మా ఇరవైవినిమిది వేల కోట్లతో ఘనంగా బడ్డెటును ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ప్రభుత్వానికి ఈ హామీ గుర్తురాలేదా? అని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. కనీసం ఇంత పెద్ద బడ్డెటులో అయిదు వందల కోట్ల రూపాయలతో అయినా సరే ధరల స్థిరీకరణ నిధిని ప్రవేశపడితే బాగుండేది. ఏది ఏమైనా ఈ ప్రభుత్వం ధరలను క్రిందకు తీసుకురావడంలో ఫూరంగా విఫలమైంది. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ ప్రణబ్ ముఖ్యీ గారు మాటలాడుతూ ధరలను తగ్గించడానికి తమ వద్ద 'అల్లాపుద్దీన్ అద్భుత దీపం' లేదని చెప్పడం, చాతకానితసాన్ని సమర్థించుకోవడమో ఏమో అర్థం కావడం లేదు. మరి రాహుల్ గాంధీ గారు మరో పక్క ధరల నియంత్రణ బాధ్యత ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలదేవని చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏమి చేస్తామన్నాయి అధ్యక్షా, 2004 వ సంవత్సరంలో బియ్యం రేట్లు ఏ విధంగా ఉన్నాయి? ఇప్పుడు ఏ విధంగా ఉన్నాయి? కందిషప్పు, మినపప్పు, శనగపప్పు ధరలు సెంచరీలు దాటడం మనం చూస్తానే ఉన్నాము. ఉల్లిపాయ రేటు కొన్ని సార్లు మీ వయసు కూడా దాటిపోయి ఉంటుంది అధ్యక్షా. ఒకప్పుడు ఉల్లిపాయ కోస్తేనే కన్నీళ్లు వచ్చేవి, కానీ ఈ నాడు ఉల్లిపాయ కొంటుంటేనే కన్నీళ్లు వస్తున్నాయి. ఉల్లిపాయ కొనేటప్పుడు కన్నీళ్లు వచ్చేటుట్లు చేసిన ఘనత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానిదే అధ్యక్షా. ఉల్లిపాయ ధరలకు కొన్ని ప్రభుత్వాలు కూలిపోయిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. మరి అటువంటి విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం స్వర్ణ దిశగా తగు చర్యలు చేపట్టాలని నేను కోరుతున్నాను. ఒకప్పుడు పర్సులో డబ్బులు పెట్టుకొని చేతిలో సంచితో వెడితే కూరగాయలు వచ్చేవి. ఇప్పుడు సంచినిండా డబ్బులు పెట్టుకొని వెళ్లినా పర్సులోకి కూరగాయలు వచ్చే పరిస్థితి కనపడడంలేదు. నిత్యావసర సరుకుల ధరలు మరియు కూరగాయల ధరలు చుక్కలసంటుతున్నాయి. ధరలను చూసి చుక్కలు కూడా వాటి స్థానాలను వదిలేసి మరోలోకం వెళ్లే పరిస్థితి దాపురించింది అధ్యక్షా. నాయకులంతా పోలికాప్టాల్లో తిరుగుతున్నారు. ఆ నాయకులు ఆకాశంలో కనిపించే ధరలను నేలబాటుకు తీసుకువస్తారని ఇక్కడ నేల మీద ఉండే ప్రజలు ఆశగా ఎదురు చూస్తామన్నారు. కానీ వారి ఆశ అడియానే అయిపోతేంది. ధరలను నేలకు దించేందుకు ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధంగానూ ప్రయత్నించడం లేదు. గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వం వినియోగదారునికి స్వయంగా రైతే అమ్మకునేట్లు రైతు బజార్లను ఏర్పాటు చేసింది. అయితే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ రైతు బజార్లను నిర్విర్యం చేసే పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. కొన్ని చోట్ల ఈ రైతు బజార్లను మూసి వేయడం కూడా జరిగింది. 2009 -2010 సంవత్సరంలోనే కూరగాయల సాగు దాదాపు లక్ష్మా ఎనబ్లైప్ల ఎకరాలకు తగ్గిపోయింది. అలాగే 18.5 లక్షల టమ్ముల కూరగాయల ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. ఈ రకంగా ధరలు పెరిగి సామాన్యాడి నడ్డి విరుస్తుంటే, మరి ఆ ధరలను తగ్గించే బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇంటర్వెస్ట్ మార్కెటీంగ్ పద్ధతి ద్వారా సరులకు ముందే తీసుకువచ్చి ప్రైస్ హైక్స్ కంటోల్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. గతంలో రూ.99లకు, 40లకు కూరగాలయలను స్వీకేచీలగా ఇస్తామని ప్రకటించారు. ఈ సభలో మంత్రిగారు కూడా ఈ పథకం చాలా ఎఫ్ఫెక్ట్ గా రాష్ట్రం మొత్తం మీద అమలు అవుతున్నట్లు ప్రకటించారు. కానీ, ఎక్కడా అమలు జరగడం లేదు. ప్రజలు నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. దీనిని ఒకసారి గమనించవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చౌక ధరల దుకాణాల విషయానికి వస్తే మన రాష్ట్రంలో మొత్తం 43వేల చౌక ధరల దుకాణాలు ఉన్నాయి. వీటిని ఇంకా పెంచవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. వీటి ద్వారా ప్రజలకు చేరుతున్న సరుకులు ఎంత అని ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నది.

మ. 1.00

స్వయంగా ప్రణాళికా శాఖ సంఘం వాళ్లు చెప్పింది - ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా కేవలం 11 శాతం మందికే నిత్యావనర వస్తువులు సక్రమంగా అందుతున్నాయి. మిగతాపన్నీ ప్రక్కదారి పట్టి సల్లబజారుకు వెడుతున్నాయని అంటున్నారు. స్వయంగా ప్రణాళికా సంఘమే ఈ విధంగా ప్రకటించినా కూడా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు చీమకుట్టినట్లు అయినా లేకపోవడం, చాలా దురదృష్టకరం. ఒకప్పుడు అసలు నల్ల డబ్బును స్విన్ బ్యాంకులో దాచుకునేవారు. ఈ రోజున పరిస్థితి ఎంత దొర్చాగ్యంగా ఉందంటే, పప్పు ధాన్యాలను కూడా ఆ పరుసలో చేర్చేశారు. మనం పప్పులను కేజీ రూ.70, రూ.80 పెట్టి కొంటుంటే, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పప్పు ధాన్యాలు అంతా ప్రక్క రాష్ట్రాల గోడాస్తకు తరలిపోతున్నాయి. నీటిని వెలికితీయడం కొరకు ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు చేపట్టిందా అని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అలాగే రేప్సన్సోపుల ద్వారా రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని, అరలీటరు కిరోసిన్, అరకేసీ చక్కెర ఇస్తాము అంటున్నారు. కానీ, ఈ రోజు నిత్యావనర వస్తువుల ధరలు దాదాపు 200, 300 శాతం వరకూ పెరిగిపోయాయి. ఈ పెరిగిన రూపోణా మీరు ఒక వారానికి సరివడా సరుకులు ఇచ్చేసి, మిగిలిన మూడు వారాలు వస్తులు ఉండాలా అధ్యక్షా. ఈ రోజున సామాన్య మానవుడు సరుకులు కొనుక్కునే విధంగా ఉన్నాయా, అన్నీ ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. ఎక్కడ చూసినా ఆదాయాలు పెరగడంలేదు కానీ, ఖర్చులు మాత్రం పెరిగిపోయాయి. ఈ పరిస్థితులలో సామాన్య మానవుడి జీవన ప్రమాణాలను పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటోందో తెలియజేయాలి. ఈ ప్రభుత్వ హాయాములో ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ మాత్రం భ్రమపట్టిపోయిందని తెలియజేస్తున్నాను. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యానికి సంబంధించి మిల్లర్లు అక్రమంగా తరలించి, వాటిని పాలిష్ పట్టించి, లెవి ధాన్యంగా అందజేస్తున్నా, ప్రభుత్వానికి మాత్రం ఎటువంటి స్వందనా లేదు. గ్రామస్థాయి సుండి, హైదరాబాదు నగరం వరకూ తీవ్ర అవినీతి, అవకతవకలతో ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ పూర్తిగా దెబ్బతినిపోయింది. ఇక మండలాలలో స్టో పాయింట్ సుండి సరుకు నల్ల బజార్లకు తరలిపోతున్నా, అధికారులు మాత్రం మామూళ్ళ మత్తులో జోగిపోతున్నారు, ఏవి పట్టించుకోవడం లేదు, ఏ విధమైన చర్యలు కూడా తీసుకోవడం లేదు. నిత్యావనర వస్తువుల చట్టానికి అధికారులు తూట్లపొడుస్తున్నారు. అలాగే ఇన్ఫారౌల్ అధ్వర్యంలో రేప్సన్ పోపులు నడుస్తున్నాయి. అలాగే బినామీ పేర్లతో చాలా రేప్సన్ పోపులు ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, రేపు మహిళా దినోత్సవం జరుపుకోబోతున్నాము, మహిళా సాధికారత కోసం పెద్దపీట వేస్తామని అంటున్నారు. ఈ విషయమై గతంలో మంత్రిగారిని రేప్సన్ పోపుల డీలర్ పిప్పులకు సంబంధించి మహిళలకు ఏమైనా కేటాయిస్తరా అని అడగడం జరిగింది. కానీ అప్పుడు ఆయన అటువంటిది ఏమీ లేదని అన్నారు. అధ్యక్షా, కొన్ని రేప్సన్ పోపుల డీలర్ పిప్పులు అయినా మహిళలకు కేటాయించవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా గపర్చురు గారి ప్రసంగంలో కానీ, బడ్డెల్ ప్రసంగంలో కానీ, 2009-10 సంవత్సరానికి దాదాపు 156 లక్షల టుస్తుల ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి పెరిగిందన్నారు. అలాగే, జలయజ్జం ద్వారా కొన్ని లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టును క్రొత్తగా సాగులోకి తీసుకువచ్చామని, వాటిని స్థిరీకరించామని అంటున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి పెరిగినపుడు, నిత్యావనర వస్తువుల ధరలు పెరగాలా, తగ్గాలా? ఈ విషయం ఏ చిన్న పిల్లవాడిని అడిగినా రేట్లు తగ్గాలని అంటారు. కానీ, ఈ రోజున ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి, ఇది వాస్తవ విరుద్ధంగా ఉంది. ఇది ప్రభుత్వం చేప్పేది తప్పు అయినా అయి ఉండాలి, లేదా ఇప్పుడ్నీ ప్రభుత్వం ప్రక్కదారి పట్టించడం తప్ప వేరొకటి కాదు. గ్రామాలలో ఇచ్చే సరుకులో చాలా మటుకు నిత్యావనర వస్తువులను తగ్గించి ఇస్తున్నారు. చాలావరకు రేప్సన్ పోపులు నెలలో ఎప్పుడు తీస్తారో, ఎప్పుడు మూస్తారో కూడా తెలియడం లేదు. నిత్యావనర వస్తువుల

చట్టం క్రింద మొన్న మంత్రిగారీని అడిగినపుడు కూడా దాదాపు నాలుగు వేల కేసులు బుక్ చేశామన్నారు. ఇందులో ఎంతమందిని అరెస్ట్ చేశారని అడిగితే, గతంలో అంటే 2009లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు 47 మంది మీద కేసులు పెట్టి, అరెస్ట్ చేశామన్నారు. అంటే, 4,000 మంది మీద కేసులు పెట్టి, 47 మందిని అరెస్ట్ చేశారు. అంటే, “కొండను త్రవ్యి ఎలుకను పట్టినట్లుగా” ప్రభుత్వం వ్యవహారిస్తోంది. ఇప్పటిపరకూ దాదాపు రాష్ట్రంలో 43,000 ఫిల్యర్ ప్రైస్ పోపులు ఉన్నాయి. దీనిలో దాదాపు రెండు కోట్ల తెల్ల రేప్స్ కార్బూదారులలో ఎంతమంది రేప్స్ ప్రైపులకు పెళ్ళి రేప్స్ తీసుకుంటున్నారో, వాస్తవంగా పరిశీలించాలి. ఎంతమంది పేదవారికి ఈ రేప్స్ అందుతోందనే విషయాన్ని కూడా పరిశీలించాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారీని కోరుతున్నాము. ఇందులో పేదవారికి కాకుండా, ఎంత రేప్స్ను ప్రక్కదారి పట్టిస్తున్నారు, ఎంత డబ్బు అక్కమార్గులు స్వాపో చేస్తున్నారు, ఇవన్నీ వాస్తవ రూపంలో పరిశీలన చేయాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని నేను పోచ్చరిస్తున్నాము. ఒకప్పుడు పెళ్ళిళ్ళ జరిగేటపుడు పప్పుస్తుం ఎప్పుడు పెడతారని అంటూ ఉంటారు, కానీ ఈ రోజున పప్పుస్తుం పెట్టడమే ఒక కాస్టోలీ ఐటం అయిపోయింది, ప్రస్తుతం వాస్తవ పరిస్థితులు ఆ రకంగా ఉన్నాయి. ఏది ఏమైనా పేదలకు పప్పున్నాన్ని దూరం చేసే రాజకీయ నాయకులకు, పాలక పభ్యలకు గానీ నిత్యావసర పస్తువుల ధరలు తగ్గించకపోతే రాజకీయ పస్తులు తప్పవని ఈ సందర్భంగా నేను పోచ్చరిస్తున్నాము.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మీరు ఏ పెళ్ళిళ్ల గురించి చెపుతున్నారు, అన్ని పెళ్ళిళ్ల చాలా విశాలంగా జరుగుతున్నాయి. మనం అందరం విషపిల పెళ్ళిళ్లకు పెడుతుంటే, అక్కడ విపరీతమైన ఖర్చులు ఉంటున్నాయి. ఇది సరైన పద్ధతి కాదని కొంతమంది అంటున్నారు, ఎందుకంటే మనం అందరికీ మార్గదర్శకంగా ఉండాలి కాబట్టి, ఆ విషయంలో కొంచెం ఏమైనా చేయాలి.

శ్రీమతి మనాల పద్మజి : అధ్యక్షా, ఏది ఏమైనపుటికీ, ధరలు తగ్గించాలని అందరూ అంటున్నారు, ఆ మాటలు శాసన సభ, శాసన మండలి లోపలే ఉంటున్నాయి కానీ, చేతల పరకూ వచ్చేసరికి శాసన సభ గోడలు కానీ, శాసన మండలి గోడలు కానీ దాటి బయటకు వెళ్ళడం లేదు. ఏది ఏమైనా పప్పున్నాలకు సైతం దూరం చేసే పాలకులకు ధరలు తగ్గించకపోతే, రాజకీయ పస్తులు తప్పవని పోచ్చరిస్తూ, ఈ ఆపకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ పాలడుగు నెంకట్రావు (కృష్ణా) : అధ్యక్షా, పెళ్ళిళ్ల విషయం వచ్చింది కాబట్టి, దీనికి రిలవెంట అనుకుని మీ ద్వారా ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాము, పెళ్ళిళ్ల జరిగేటపుడు వాళ్ళ ఎంతమందిని పిలుస్తారు, ఎన్ని లక్షలు ఖర్చు పెట్టుకుంటారు అనేది అనవసరం. నేను సుమారు 10 సంవత్సరముల క్రితం విజయవాడలో ఒక పెళ్ళికి వెడితే, అక్కడ దారి పొడుగునా, చాలా మంది ఖాకీ బట్టలతో ఉన్నారు, వాళ్ళ పోలీసు వాళ్లో, లేక పోతే పైర్ తెచ్చుకున్న ఔమియానా వాళ్లో నాకు అర్థం కాలేదు. కారు దిగి ఇద్దరు ముగ్గురిని అడిగితే, లేదండీ, మేము పైర్ పీపుల్మని చెప్పారు. హోం మినిస్టర్ గారిని మేము కోరేదేమిటంటే, 100 మంది ఉండే చోట, లేక తిరనాళ్ళపుడు, పోలీసులు వెళ్ళడం న్యాయం. ఎవరింటో పెళ్ళి అయితే, ఆ దార్లు అన్ని మీ పోలీసులు కాపలా కాయలా? వాళ్ళ 100 మందో, వెయ్యి మంది గానీ అంత కంటే ఎక్కువ ఉంటే, వారందరికి పోలీసులు వెళ్ళలా? What does it mean, the State is behind them, అదే పైటెక్ సిటీలో 10,000 మందో, 20,000 మందో పైటెక్ సిటీలో ఫంక్షన్కు పస్తుంటే, he charge them, ఒక లక్ష రూపాయలో, రెండు లక్షలో, మూడు లక్షలో వాళ్ళకు ఛార్జ్ ఇప్పండి. Why should allow my State to stand behind them, State is a State and Police is a law. నాకు నిజంగా ఇప్పటికీ అర్థం కాలేదు, ఈ ప్రశ్నను సభలో

రెండు మూడు సార్లు కూడా రెయిజ్ చేయడం జరిగింది, కానీ, ఇప్పటికీ నేను మీకు మనవి చేసేదేమిటంటే, State is the State. పోలీసు అంటే, పోలీసు. This is law. వాళ్ల దగ్గరకు వెళ్లి పెళ్లి చూశారు, వాళ్ల వెళ్లవలసిన అవసరం లేదు. కానీ పబ్లిక్ ఇమ్పొన్ గానీ, లేక తిరస్కార సందర్భంలో వాచికి ప్రభుత్వం మరియు మున్సిపాలిటీలు కూడా ఖర్చు పెడతాయి. కానీ, పెళ్లిళ్లకు, ఫంక్షనల్ పోలీసులు వెళ్లడం ఏమిటి? My police, my Government, వీళ్లు వెళ్లవలసిన అవసరం ఏమిటని అడుగుతున్నాను. అలాంటి సందర్భాలలో మీకు ట్రాఫిక్ ఇబ్బందులు వచ్చినా, మీరు ఛార్జ్ చేయాలని అంటున్నాను. అటువంటిదేమీ లేకుండా, మేడం (హోం మినిషర్స్ ను ఉప్పేశించి మాటల్చడుతూ,) నేను మీ గురించి చెప్పడం లేదు, I request you ...

MR. CHAIRMAN : That is different. Law and Order is a public issue.

SRI PALADUGU VENKATA RAO: That is different. Law and Order is a public issue, take it off. వాళ్ల ఏదో ఫంక్షనల్ పెట్టుకుని, పోలీసులను పెట్టడం ఏమిటండీ? They were not charging.

మ.1.10

SRI TIRUMALA SRINIVASULU: Chairman, normally, at the request of the private parties, when the police personnel are being deputed to attend the private parties / programmes, we are charging them. But, here I don't know whether it is being implemented or not in our state. But when the Government is deputing some of its staff to a particular function, their services are being charged. As per the statutory provisions, it is to be charged. I don't know the prevailing practice here. The Government should take immediate steps to depute its team to other states so as to study the existing practice and procedure there so that we can evolve some perfect system.

SRI SHIVARAM REDDY: It's not our duty.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు : సర్, ప్రైవేటు వారికి పోలీసులను ఇప్పవద్దని అంటున్నాను. I don't want to have my police at that place..... I don't want to have this suppression that is why I am asking respected Minister.

శ్రీ బి. చంగులాయుడు (కడప) : సర్, ప్రైస్ రైజ్ గురించి మాటల్డాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మొట్టమొదటిసారిగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపు కుంటున్నాను. ధరలు పెరిగిన మాట వాస్తవమే, పెరగలేదని కాదు.

శ్రీ పాలడుగు వెంకటరావు : సర్, ఒక సబ్సిప్ మధ్యలో వచ్చిన దాని గురించి మంత్రి గారు ఇక్కడే వున్నారు కాబట్టి, వారు జవాబు చెంతి బాగుంటుంది.

శ్రీ వైవిధ్య రాజీంద్ర ప్రసాద్ (కృష్ణా) : అధ్యక్షా, ఈ మధ్య జరుగుతున్న పెళ్లిళ్ గురించి చర్చ వచ్చింది కాబట్టి ఒక సబ్సిప్. పెద్దలు పాలడుగు వెంకటరావు గారు మాటల్చడుతూ గపర్చమెంట్ ఎందుకు ప్రైవేటు వారికి సెక్యూరిటీని ఇవ్వాలని అన్నారు. అటువంటి పెళ్లిళ్కు మనం వెళ్లి ఎంకరేజ్ చేస్తున్నామని కూడా అన్నారు. అది ఒక యాంగిల్.

ఇటీవల ఒకరు రూ.40 కోట్లు పెట్టి 10 రోజుల పెళ్లి చేసారనిఎలక్ష్మానిక్ మీడియాలో, ప్రింట్ మీడియాలో పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేసారు. నిన్న జరిగిన పెళ్లి గురించి కూడా పెద్ద ఎత్తున బూస్టప్ చేసారు. కానీ వాస్తవంగా రాష్ట్రంలో పున్న పరిస్థితి ఏమిటంటే, పేద వారు తమ ఇళ్ల రగ్గర పెళ్లిళ్లు చేసుకోలేక ఏ యాదగిరి గుట్టకో పది మంది చుట్టాలను తీసుకెళ్లి, ఇందాక మా సిస్టర్ చెప్పినట్లుగా ఆ పపున్నం కూడా పెట్టలేక, గుళ్లో పెళ్లి చేసుకుని పస్తున్నారు. మాకు మొక్కుంది, గుడికెళ్లామని చెబుతున్నారు. పాశం, వారు ఎవరినీ పిలవడం లేదు. అందువల్ల పెద్ద వారి ఇళ్లల్లో జరిగే పెళ్లిళ్లను గురించి ఎలక్ష్మానిక్ మీడియాలో, ప్రింట్ మీడియాలో పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం కల్పించి, లైవ్ చూపించవలసిన అవసరం ఏముందని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. చంగల్రాయుడు (కడప) : సర్, అందరూ పెళ్లిళ్లు, పెళ్లిళ్లు అంటున్నారు కాబట్టి ఆ సబ్జక్ట్ మీద ఇక్కడ చైర్మన్ గారు అర్థగంట చర్చ కాని లేక గంట చర్చకు కాని అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ చైర్మన్ : నేస్టేజ్ పుండకూడదు, ఆడంబరంగా ఖర్చు చేయకూడదని చెబుతున్నాను.

డా. కె. నాగేశ్వర్ : భారత రాజ్యంగం ఇచ్చిన హక్కు ప్రకారం ఒక పత్రికను పెట్టాలని అస్క్రీప్షన్ పెడితే దాని మీద పోలీసు ఎంక్షెర్ జరగాలి. దానికి యూజర్ చార్ట్ క్రింద రూ.2000 వసూలు చేస్తామని, ఆ అమోంట్ కడితేనే పోలీసు ఎంక్షెర్ చేస్తామని అన్నారు. సెక్యూరిటీ పెట్టుకోవడమనేది, పెళ్లి జరుపుకునే వారి బాధ్యత. కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి పెళ్లి చేసుకునే వారు యూజర్ చార్ట్ కట్టమంటే కడతారు.

SRI PALADAGU VENKATA RAO: No Sir, it's a right spirit as we understand గవర్నమెంట్ అంటే, it speaks about the Government. బాత్రూమోనో మరొక చోటో త్రాగి పడిపోయే పరిస్థితి గవర్నమెంట్ గెస్ట్ హాజర్ దగ్గర పుంటే, నేను చెప్పిన తరువాత బోర్డు పెట్టారు త్రాగకూడదని. ప్రైవేటు వ్యక్తులు చేసుకునే ఫంక్షన్స్కు మనకు సంబంధం లేదు. యూజర్ చార్ట్ కట్టినా కూడా పోలీసులను వెళ్లివ్యవసు. పోలీసులు అంటే, it speaks about the Government wherein the Police are highly respected. When you are running the Government you should have a proper system. అటువంటి వారిని ప్రైవేటు వ్యక్తుల పెళ్లిళ్లకు ఎట్లా పంపుతారు ? ప్రజలలో పోలీసులకు గౌరవం ఏముంటుంది ?

Even my Gun Man must be respected, అదెక్కడుందంటీ ? నేను అంత దూరం వెళ్లడం లేదు. నేను మంత్రి గారికి చెప్పేది, యూజర్ చార్ట్ కట్టినా సరే, కోటి రూపాయలు కట్టినా సరే మనకు ప్రైవేటు వ్యక్తుల పెళ్లిళ్లకు సంబంధం పుండకూడదు. My Govt. should not be at their beckon call I should get. I don't want to have my police at that place. అది గవర్నమెంటు చేతులలో పుండాలి తప్ప ప్రైవేటు వారి చేతులకు వెళ్ల కూడదు. ప్రైవేటు వ్యక్తుల చేతులలోకి వెళ్లగానే వారి విలువ పెరుగుతుంది, వారి బాసిబమ్ పెరుగుతోంది. వారికి డబ్బు పుంది, చదువు పుంది, పోలీసులను ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఇంత కంటే సమాజంలో ఏమి కావాలి ? I don't want to have this suppression, that is why I am appealing to the Minister.

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీరు క్లబ్ చేస్తున్నారు. సెపరేటర్గా డిస్క్యూషన్ చేయాలి. ఎందుకంటే సెక్యూరిటీ పాయింటాఫ్ పూర్వ అన్నపుడు అన్ని ఫోన్‌లిట్స్ పుంటాయి కదా.

SRI PALADAGU VENKATA RAO: Why should I create security problem to me?

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, పెద్దలు పాలడుగు వెంకటరావు గారు చెప్పిన విషయం ఆలోచించదగ్గ విషయం . తప్పకుండా ఆ విషయం గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. జనరల్గా వివిహిలు ఎక్కుడైనా పోతున్నపుడు సెక్యూరిటీ ఇవ్వడమనేది ప్రభుత్వ బాధ్యత కాబట్టి పోలీసులను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, ఆ విధంగా తీసుకోవడానికి కూడా అవకాశం పుంది కాబట్టి దానిని పరిశీలించి, తీసుకున్న నిర్దయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతుంది.

MR. CHAIRMAN: This matter is to be discussed thoroughly as it is not a simple matter.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : ప్రభుత్వానికి ఏ విధమైన సలహాలు ఇచ్చినా సరే, అందులో రాష్ట్ర ఖజానాను నింపడానికి ఎటువంటి సలహాలు ఇచ్చినా యాక్షణ్య చేయడానికి సిద్ధంగా పున్నారు. పెళ్ళిచేసుకోవడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వాలంటే, అందుకు కొంత ఫీజు కట్టాలని సలహా ఇచ్చినట్లయితే, దానికి ఎస్ చెప్పడానికి సిద్ధంగా పున్నారు.

(సభలో నప్పులు)

శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు : ప్రతిసారి కన్ఫెడ్షన్ క్రిటిసిజమ్ వస్తుందా లేదా అని చూస్తూ పుంటాము. ఒకసారి ఇటువంటి క్రిటిసిజమ్ వచ్చినపుడు దానిని కన్ఫెడ్షన్గా తీసుకోవలసిన బాధ్యత కూడా మా మీద పుంది.

(సభలో నప్పులు)

శ్రీ బి. చంగల్రాయుడు : సర్, ప్రైస్ రైజ్ గురించి మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మొట్టమొదటసారిగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపు కుంటున్నాను. ధరలు పెరగలేదని ఎవరైనా అంటే, వారు కళ్ళ పున్నా గుడ్డి వాళ్ళ క్రింద, చెవులు పున్నా చెవిటి వాళ్ళ క్రింద లెక్క. అందువల్ల ధరలు పెరిగిన మాట వాస్తవం . ఈ మధ్య కాలంలో బియ్యం రేట్లు తగ్గిన మాట వాస్తవం . మనం అన్ని నిజాలే మాటలకోవడం మంచిదని సభ ద్వారా తమ దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీవైవిభి రాజేంద్ర ప్రసాద్ : ఈ రోజు నామినేషన్ వేసిన సందర్భంగా అన్ని నిజాలే చెప్పాలి.

(సభలో నప్పులు)

మ.1.20

బి. చెంగల్రాయుడుః అధ్యక్షా, గతంలో కూడా నేను మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఎట్టిఅర్ గారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్నపుడు నాదెండ్ల భాస్కరరావు గారు పైనాన్ మినిషన్గా పున్నపుడు సివిల్ సెప్పెన్కు 2

రూపాయలకు కిలో బియ్యం వధకం నిమిత్తం 98 కోట్ల రూపాయలిచ్చారు. ఆనాడు రైన్ ప్రాక్యూర్ మెంట్ ట్రైన్ 5 రూపాయల 25 పైసలు. బెనిఫిషరీ కంట్రిబ్యూషన్ 2 రూపాయలు. అంటే 3 రూపాయల 25 పైసలు ప్రభుత్వం మీద పడుతోంది. ఈ రోజు ప్రాక్యూర్ మెంట్ ప్రైన్ 17 రూపాయల 75 పైసలు. ఇక్కడ బెనిఫిషరీ కంట్రిబ్యూషన్ 2 రూపాయలు. పోతే 15 రూపాయల 75 పైసలు ప్రభుత్వం మీద పడుతోంది. ఆ రోజు 98 కోట్ల రూపాయలైతే, ఈ రోజు 2 వేల 500 కోట్ల రూపాయలు ఈ సినిల్ సప్లై మీద పెంచుతున్న మాట నిజమా, అబద్ధమా అనే మాట పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. అధ్యక్ష, బేసిక్ గా నేను ఒక రైతును. ఒక ఎకరం మడి సాగు చేసేదానికి 500 రూపాయలు ఖర్చు అవుతోంది. ఈ రోజు 2,200 రూపాయలు ఖర్చు వస్తోంది. సర్క్స్ పంట పుంది. నో డోట్. పోయిన సంపత్తిరం కన్నా ఈ విక్రతి నామ సంపత్తిరంలో రెండు పరదలు, ఒక జల్ తుఫాన్, ఒక నిల్.. లైలా, మజ్జా ఇన్ని వచ్చి పంట దెబ్బతిన్న మాట వాస్తవం. అయినా కూడా..

మిష్టర్ శైర్కోస్ మజ్జా ఎక్కడ వచ్చారండీ. మీరు కొత్తవి చెబుతున్నారు.

శ్రీ బి. చెంగల్రాయఁడు: లైలాకు తోడు మజ్జా పుండాలి కదా సార్. లైలాను మజ్జా ఫాలో అయ్యందనుకోండి సార్. జల్కు నిల్ అయ్యంది సార్. ఈ పరిస్థితుల్లో పంట దెబ్బతిన్న మాట వాస్తవం. కానీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు తాను నమ్మికున్నటు పంటి భూమిని, వచ్చినటువంటి నీటిని ఆధారంగా తీసుకుని పంట పండించి ఎక్స్ పంట తీసిన మాట వాస్తవమే. ఇక్కడ ప్రాక్యూర్ మెంట్ ప్రైన్ పెరిగే దానికి కారణమేమంటే ఒక కూలీకి రూ.25 రూపాయల కూలీ ఇస్తున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈ రోజు 125 రూపాయలు కూలీ ఇవ్వాలిన పరిస్థితి పుంది. ఒక కాడి మడకకు ఈ రోజు రూ. 300 ఇవ్వాలిన పస్తుంటే, అంతకుముందు రూ.100 ఇవ్వాలిన వచ్చేది. రూ. 2 వేల నుండి రూ.2,200 వరకు ఒక ఎకరం మీద పెట్టుబడి పెట్టాలిన పరిస్థితి పస్తున్నది అధ్యక్ష. అయినా ఈ రోజు రైతు రూ. 750 నుండి రూ.800 వరకు వడ్డు అమ్మితున్నాడు. ఇక్కడ ఒక మెకానిజాన్సి గసుక గపర్చమెంట్ డెవలప్ చేయకపోతే, ప్రాడ్యూసర్కు, కన్జ్ఞామర్కు మధ్య మిడిల్మెన్ స్టోర్ చేస్తున్నాడు. ఏదోఒక మెకానిజాన్సి కనిపెట్టి రైతు దగ్గర ప్రాక్యూర్ చేసినదాంట్లో కొంత శాతం మీరు తీసుకోండి. గపర్చమెంట్ మెకానిజాంలో కొంత శాతం మీరు పెడితే పదహారున్నర రూపాయి కేటే బియ్యం థర పడుతుంది. అట్లాంటిది ఈ రోజు ఇరవై ఎనిమిది రూపాయలకు వచ్చింది, రీసంట్ గా పాత బియ్యమైతే ఇరవై నాలుగు రూపాయలకు కూడా వచ్చింది. **There is a fall. But, మధ్యలో పున్నటువంటి వ్యక్తి ఇటు రైతుకు, కన్జ్ఞామర్కు మధ్య మింగేస్తున్నాడు. దానికి ఒక మెకానిజం డెవలప్ చేయాలని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకుపస్తున్నాసు.**

తరువాత, పెరిగిన బియ్యం థరల దృష్ట్యా కూలీకి రూ. 121 రూపాయల కూలీ ఇస్తున్నాం. ఇంతకుముందు 12 మంది కూలీలతో ఒక ఎకరం నాటి వారు. ఈ రోజు 20 మంది కూలీలు డబ్బిస్ట్ గాని ఒక ఎకరం పండించే దానికి, ఎకరం నాటించే దానికి లేని పరిస్థితి పస్తున్నది. ఇప్పుడు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే ప్రైన్ రైన్ పెరిగేదానికి కారణం ఇక్కడ ప్రోడక్షన్ కాస్ట్ కూడా పెరిగిందనేటటువంటి విషయాన్ని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకుపస్తున్నాను. ఇందులో అబ్సెనార్క్స్ గా పెరిగిన మాట అబద్ధం.. సారీ.. సత్యచూరమని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకుపస్తున్నాను.

రెండవది, నిన్న టమోటాలు మదనపల్లిలో రేట్లు లేక రోడ్ల మీద పోసేశారు, చెరుపుల్లో, కుంటల్లో పోసేశారు. దానికి ఈ ప్రభుత్వం ఏదైనా ఒక పంథాని అనుసరించి, వారికి రూపాయి లెక్కన కట్టించి, అర్థ రూపాయికి ట్రాన్స్పోర్ట్ చార్ట్ పెడితే, ఒకటిన్నర రూపాయికి హైదరాబాదులోనూ, మంచి మార్కెట్లోనూ

కూరగాయలు దొరుకుతాయి. నేనూ, మన మహ్మద్ జానీ గారు నాసిన్ వెళ్లాము. ఒక్క రూపాయికి ఉల్లిపాయ దొరుకుతున్నది. ఇక్కడ అరవై రూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. ఏమిటిది? ఎవరైతే రైతులు పండిస్తారో, వాళ్లతో కొంత అగ్రిమెంట్ చేసుకోకపోతే, **some mechanism** ద్వారా మార్కెఫెండ్ కావచ్చు, ఏదో ఒక రూపంలో పండించిన పంటకు 5 రూపాయల టమోటా జీవితాంతం మేం కొంటామని చెప్పి గపర్చమెంట్ రైతుతో అగ్రిమెంట్ అయితే..... రిలయస్ వాళ్ల అదేమాదిరిగా కొంటున్నారు, హారిటేజ్ వాళ్ల కొంటున్నారు. గపర్చమెంట్ కొనలేని పరిస్థితి వస్తున్నది అధ్యాక్షా. 5 రూపాయలకిస్తామని రైతులు క్రూలో నిలబడి, మనకి కావాల్సిన టమోటాలు సంవత్సరాంతం మనకిస్తారు అధ్యాక్షా. ఒకటిన్నర రూపాయ టమోటా ఖర్చు, త్రాన్స్ఫోర్మర్, మెయింటెన్స్ పెట్టుకుంటే 7 రూపాయలకు కస్ట్మ్ ఫ్యామర్ కొంటారు. దీన్ని మార్కెటలో మనం 7 రూపాయలకు అమ్ముందుకు అవకాశముంటుంది.

నేను ఈ మధ్యానే ఒక పది లోడ్లు వడ్లు కొని అడించి కిలో పడ్డెనినిది రూపాయలకు జీలక్ర మసూరా బియ్యం అమ్మించాను. ఇంక్లూడింగ్ త్రాన్స్ఫోర్మర్ చార్ట్. మెయింటెన్స్ చేసిన వాళ్లకు యాభై పైసలు ఇస్పించాం. గపర్చమెంట్ అనుకుంటే అదోక పెద్ద పని కాదు. రైతుకు తగించేదానికి ప్రభుత్వం చేయాలి. రెండవది, కూరగాయల రేటు పెరిగిపోయిందంటున్నారు. ఇప్పుడు కూరగాయలు పండించే నాథుడే లేకుండా పోతున్నాడు. వర్షాలు విపరీతంగా నాలుగుసార్లు వచ్చి పండించిన పైరంతా దెబ్బతిని పోయింది. చేలలోని పంటంతా కుళ్లిపోయింది. అందువల్ల రేటు పెరిగింది. అందుకనే అధ్యాక్షా, ఎవరైనా వుంటే మీరు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లండి. మా ఇంట్లో పది టమోటా చెట్లు, పది బెండ చెట్లు, నాలుగు సౌర చెట్లు వేసుకున్నాము. ఎందుకండి నాకు భూమి లేక కాదు. వచ్చేపోయే వాళ్లకు చూపించడానికి. పది మంది వచ్చినప్పుడు చూడండిరా.. పంగ ఎంత బాగుంది, టమోటాలు బాగున్నాయా అని చూపిస్తున్నాము. వాళ్లలో ఇస్పించేపన్ రావడానికి. వాళ్ల కూడా ఇలా పెరట్లో చెట్లు నాటుకోవాలి. వాళ్లకు కావాల్సిన కూరగాయలు వాళ్లు ఇళ్లలో పండించుకోగలిగితే, వాళ్ల పొడ్డున్నే టీ త్రాగితే ఆ చెట్లుకు వేస్తున్నాము, గంజి నీళ్లు తీసుకుపోయి ఆ చెట్లుకు వేస్తున్నాము. ఇది రైతుల్లో గానిప్పండి, కస్ట్మ్ ఫ్యామర్లో గానిప్పండి అలాంటి సిస్టం డెవలప్ అయ్యేదానికి ఒక మెకానిజాన్సి కనిపెట్టాలని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాము.

అధ్యాక్షా, ఈనాడు దీనికన్నా ముఖ్యమైంది సిమెంటు రూ. 250 కి చేరింది. అయితే, ఎస్స్ప్రైయల్ కమోడిటీలో అది లేదు. ప్రాక్యూర్మెంట్ రేటు వచ్చి రూ. 60 అవుతోంది. ట్యాక్స్లు రూ. 50 అవుతున్నాయి. రూ. 110 ఉండాల్సి వుంటే అది రూ. 250 లకి సిమెంట్ పోతున్నది. అదేమిటి అధ్యాక్షా. దీని మీద కూడా తగు చర్యలు తీసుకోకపోతే, సామాన్యము ఇల్లు కట్టుకోలేని పరిస్థితి వస్తున్నది. అంటే సిమెంటు ఎస్స్ప్రైయల్ కమోడిటీన్ క్రింద రాదు కాబట్టి, దానికొక మెకానిజిం కనిపెట్టాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంటుందనే విపయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాము. ఇకపోతే ఒక్కొక్కటి తీసుకువస్తే ప్రతిపక్షాలన్నీ నిజాలని నమ్మారు. నేనేమీ మసిపూసి మారేడుగాయ చేయాల్సిన పని లేదు. ప్రభుత్వం వద్దనున్న మెకానిజాన్సి ఇంకా ఎన్పోన్స్ చేయాల్సిన పరిస్థితి వుంది. ఏదైనా ఒక పాజిటివ్ సలహో ఇచ్చారు. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరిగే పనులు కూడా చెబుతున్నారు. ఇంతకుముందు ప్రతిపక్షంలో పున్న వాళ్ల దగ్గర నేను కాసేపు కూర్చునే వాళ్లి. ఏ విధంగా ప్రభుత్వాన్ని నడపాలనే విపర్యంలో.. ప్రభుత్వం ఇక్కడ పున్న వాళ్లదే కాదు, అక్కడన్నటువంటి వాళ్లది కూడా. ప్రజలు మనల్ని ఈ సభలోకి పంపించారంటే. ఎలక్స్ మాన్యిఫెస్టోలో మేము మీకు రేట్లు పెంచేస్తాం, లేకపోతే ఇంకా ఏదన్నా పదాలు చెబుతారా అధ్యాక్షా. అల్ఫ్రెడ్ అని కొందరంటున్నారు. అన్ని ఉచితంగా మీ ఇంటికి పంపిస్తామంటున్నారు. ఇవేకాకుండా చికెన్ బిర్యానీ, మటన్ పలావ్ పంపిస్తామంటున్నారు. హర్రిక్స్, బోర్నవిటా,

థమ్సు అప్ మూడూ కలిపి మీకే పంపిణ్ణమంటున్నారు. విడివిడిగా ఇస్తాం, లేదా అన్ని కలిపే ఇస్తామంటున్నారు. అధ్యక్షా.. దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో ఎంతో ఒక నిధిని ఈ సబ్సిడీ రూపంలో ఇచ్చేందుకు నిర్ణయించాలి. అది డెవలమెంటల్ యాక్సీవిటీ కుంటుపడటానికి అది ఉపయోగపడాలి. మీరు వచ్చినటువంటి బడ్జెట్లో 35 పర్సంట ఉద్యోగస్తుల జీతభత్యాలకు, వాళ్ళ పెశ్చన్లకు, ఈ వృధ్యావ్ పెశ్చన్లకు పోతుంటే, డెవలమెంటల్ యాక్సీవిటీని ఎక్కుడకు తీసుకుపోతారు? ఇంకొక్కసారి ఆలోచించాల్సిన పని పుంది. తప్పనిసరిగా, certain percentage of Budget should be allocated for Social Welfare measures and the remaining should be allocated for developmental activities. దీనికి సంబంధం లేకపోయినా వాళ్ళకు కావాల్సిన విత్తనాలను మనం ప్రభుత్వపరంగా మనం సష్టు చేయాల్సి పుంది. ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామాన్ని యూనిట్లో తీసుకుని, మంచి ఆకుకూరలు, మంచి పండ్లు అక్కడికక్కడే పండించే విధంగా మనం ఒక మెకానిజం డెవలమ్ చేస్తే, మనకు అందసంత స్థాయికి రేట్లు పెరగును. ఆకాశానికి పోవాల్సిన పనిలేదు. మన అరచేతిలోనే పున్నాయి. రేట్లు తగ్గించాల్సి పుంటే మనం ఒక మేసేజ్ ఇస్యగిలిగితే, కూరగాయల రేట్లను, పండ్ల రేట్లను తగ్గించే దానికి మంచి అవకాశముందని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తూ, ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ చిట్టుచివరి సారిగా ఈ రేట్లు తగ్గించే మెకానిజంలో మమ్మల్ని అందర్నే ఇస్వార్య చేయాలని, వైతు సంఘాలను కూడా ఇస్వార్య చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. లేటర్ మూవ్మెంటలో కూడా ప్రైస్ రైజ్ గురించి వాళ్ళ కూడా రియలైజ్ అపుతున్నారు. నాంపట్లి నుండి ఎమ్ముచ్చే కౌపిద్యకు రావడానికి నలభై రూపాయలు ఆటో చార్ట్ల్ అపుతున్నది. ఎయిర్పోర్ట్లు నుండి ఇక్కడకి పచ్చేదానికి రూ. 500 లు తీసుకుంటున్నారు. నేను బస్సు ఎక్కుతే కడప నుండి ఇక్కడకు పచ్చేందుకు రూ. 300 లతో పచ్చేస్తున్నాను. బస్సు బదులు విమానంలో వచ్చి, వీళ్ళకు రూ.500 లు ఇవ్వాల్సి పస్తుపుంది. చూడండి. బస్సుకు రూ. 300 మాత్రమే. దీంట్లో ఉండే మతలబును కూడా పరిశీలించాలని ప్రతిపక్షంలో పున్నటువంటి పెద్దలను నేను కోరుకుంటూ, ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలపు తీసుకుంటున్నాను.

MR. CHAIRMAN: The House is adjourned to meet again tomorrow at 10.00 a.m, i.e., Tuesday, the 8th March, 2011.

(The House then adjourned at 01.30 p.m. to meet again tomorrow at 10.00 a.m, i.e., Tuesday, the 8th March, 2011.)